

HOTĂRÎREA PLENULUI CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvabilității

nr. 2 din 24.03.2014

www.despre.csj.md

* * *

Modificată de:

[Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.23 din 22.10.2018](#)

În scopul aplicării unitare a legislației noi ce vizează insolvabilitatea, Plenul Curții Supreme de Justiție, în temeiul art.2 lit.e), art.16 lit.d) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție și art.17 CPC oferă următoarele explicații:

1. Considerațiuni generale

1.1. Odată cu intrarea în vigoare, după 180 de zile de la data publicării, a [Legii insolvabilității nr.149/29.06.2012](#), a fost abrogată [Legea insolvabilității nr.632/14.11.2001](#), cu excepția art.73 alin.(1)-(4), ce se referă la condițiile de bază și suplimentare de desemnare în calitate de administrator al insolvabilității sau de administrator provizoriu și care persoane sînt incompatibile de a fi desemnate în calitate de administrator.

Se atenționează instanțele că [Legea nr.149/29.06.2012](#) nu este aplicabilă băncilor, compartimentul ce se referă la particularitățile insolvabilității bancare nefiind inclus în legea nouă și fiind exclus, prin abrogare, din Legea veche a insolvabilității prin Legea nr.27-XVII din 15.06.2009, în vigoare la 19.06.2009, odată cu introducerea în Legea instituțiilor financiare a capitolului VI¹ privind modalitățile și particularitățile lichidării silite a băncii.

Astfel, în cazul incapacității de plată a acestor subiecți de drept se va aplica o altă procedură prevăzută în Legea instituțiilor financiare.

Prevederile legii noi se vor aplica și asupra proceselor de insolvabilitate în curs de desfășurare intentate pînă la intrarea ei în vigoare, cu excepția art.190 alin.(6), care nu se aplică debitorilor în a căror privință procedura planului a fost prelungită în condițiile art.164 al [legii nr.632-XV din 14.11.2001](#).

1.2. Instanțele vor face distincție între noțiunile:

- *întreprindere în dificultate financiară* – întreprindere al cărei potențial de viabilitate managerială și economică se află într-o dinamică descrescătoare, dar al cărei titular execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile;

Urmează de accentuat că, categoria dată de întreprinderi nu se consideră insolvabile de fapt, iar situația în care titularul execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile, dar într-o dinamică descrescătoare, ce ar putea genera pe viitor incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, ar constitui ulterior un temei de restructurare accelerată a debitorului;

- *supraîndatorare* – situația financiară a debitorului, a cărui răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului său, în care valoarea bunurilor nu acoperă obligațiile existente ale acestuia (se poate referi doar la societățile pe acțiuni și societățile cu răspundere limitată);

- *incapacitate de plată* – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale (se prezumă în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți);

- *insolvabilitate* – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a-și onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție.

Astfel, dacă în legea veche noțiunea de “insolvabilitate” aproape echivala cu cea de “incapacitate de plată”, legea nouă atribuie un alt conținut noțiunii de “insolvabilitate”, debitorul

intrînd în această situație odată cu pronunțarea de către instanța de insolabilitate a hotărîrii de intentare a procedurii de insolabilitate.

1.3. Se va reține că instanța de insolabilitate are un rol de supraveghere și dirijare a procesului de insolabilitate, avînd dreptul de examinare a circumstanțelor de fapt și de drept în vederea confirmării unor proceduri sau a unor acte executate în cadrul procesului de insolabilitate prin emiterea unor hotărîri sau încheieri în situațiile prevăzute de lege.

Se atenționează instanțele că instanța de insolabilitate nu are în competența sa atribuții manageriale. Acestea sunt exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolabilității, sau, în mod excepțional, de către debitor dacă acesta nu a fost îndepărtat de la administrarea patrimoniului. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunității de către creditori prin organele lor, instanța doar le supraveghează (se pronunță prin încheieri, la solicitare, în cazurile prevăzute de lege).

În acest context, instanța de insolabilitate nu poate manifesta din oficiu propria voință privind modul de desfășurare a procesului și chestiunile examinate în cadrul acestuia. În lipsa voinței creditorilor, instanța, conform reglementărilor în vigoare, nu poate substitui voința acestora prin a sa, *decît doar în cazurile expres prevăzute prin lege.*

2. Competența instanțelor de insolabilitate

2.1. Prin [Legea nr.254 din 01.12.2017](#) privind modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare din 05.01.2018), competența de examinarea cauzelor de insolabilitate a fost stabilită la judecătoria. Respectiv, aceste cereri se vor depune, prin prisma art.38 [CPC](#), la unul din sediile judecătoriei, în a cărei rază teritorială își are sediul debitorul insolabil.

În privința competenței instanței de insolabilitate urmează de menționat că aceasta dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolabilitate a litigiilor ce țin nemijlocit de masa debitoare și a circumstanțelor relevante cauzei. Principalele competențe ale instanței de insolabilitate sunt prevăzute la art.5 alin.(5) din lege.

Potrivit art.2 din Legea insolabilității, noțiunea de masă debitoare semnifică – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobîndite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sunt pasibile de executare silită.

În sensul art.285 alin.(1) Cod civil, bunuri sînt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale.

Proprietatea deținută de debitor în comun cu terții este raportată cu titlu provizoriu la masa debitoare, indiferent de acordurile încheiate între ei. În caz de litigiu între coproprietarii bunului inclus în masa debitoare, partajarea se face într-un proces separat de către instanța de insolabilitate pe al cărui rol se află cauza.

Potrivit art.39 alin.(1), (2) din Legea insolabilității, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care acesta le dobîndește și le recuperează pe parcursul procesului.

[Pct.2.1 modificat prin [Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.23 din 22.10.2018](#)]

2.2. Instanțele de judecată urmează să facă deosebire dintre instanța de insolabilitate (completul de judecată) care examinează nemijlocit cauza de insolabilitate și instanța de insolabilitate ca termen generic utilizat de lege (curtea de apel).

Ținînd cont de cele expuse, ca litigii ce se referă la masa debitoare, se vor judeca:

- cererile administratorului/lichidatorului sau a oricărui creditor, în temeiul art.80 din Legea insolabilității, de nulitate a înregistrării de către un creditor chirografar în ultimele 4 luni de pînă la intentarea procedurii de insolabilitate a unui gaj legal față de bunurile debitorului declarat insolabil, în temeiul Legii nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj. În asemenea cazuri se va avea în vedere nulitatea de drept a oricărui gaj legal constituit, conform art.33, 34 din Legea cu privire la gaj nr.449-XV din 30 iulie 2001, fie de către organele fiscale pentru

garantarea recuperării creanțelor fiscale, fie de către o oricare altă persoană în privința gajului legal constituit în baza hotărârii judecătorești cu privire la încasarea unei sume de bani;

- cererile de separare a bunurilor din masa debitoare, depuse de alte persoane în temeiul art.48 din lege;

- cererile în temeiul art.126 din Lege privind urmărirea silită prin poprire;

- cererile de constatare a faptului cu valoare juridică în temeiul art.117 alin.(17) din lege.

Se va reține că pentru vânzarea bunului din masa debitoare care nu este înscris în registrul public este necesară înscrierea lui în registru, potrivit unei proceduri stabilite. În acest caz, administratorul insolvenței/lichidatorul urmează să se adreseze în instanța de insolvență cu o cerere de constatare a faptului cu valoare juridică. Astfel de cereri sunt cu titlu de noutate în procedura insolvenței. Într-un termen de 15 zile de la adresarea cererii, instanța va pronunța o încheiere în acest sens, care va constitui temei pentru efectuarea înregistrării bunului în registrul public. Încheierea va fi susceptibilă de recurs de către orice persoană interesată;

- cererile (oposițiile) debitorului, creditorilor sau administratorului la vânzarea bunului grevat cu garanție, dacă nu se ajunge la un numitor comun în ce privește modalitatea de vânzare (art.131 alin.(6) LI). Instanța va judeca opoziția cu citarea creditorilor garantați care au depus opoziția, a administratorului insolvenței și, după caz, a reprezentantului debitorului, în cel mult 2 săptămâni de la primirea opoziției, pronunțând o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea;

- cererile creditorilor depuse în temeiul art.148 alin.(2) din Legea insolvenței cu privire la nulitatea oricăror acte juridice ale administratorului insolvenței/lichidatorului privind distribuirea mijloacelor bănești din conturile speciale bancare, parvenite de la asociații (membrii, acționarii) debitorului sau terții (oferta de executare a obligației din partea unui terț), altfel decât pentru satisfacerea creanțelor creditorilor masei și ale celor incluși în tabelul definitiv sau urmărirea acestor sume pentru alte obligații ale debitorului sau pentru obligațiile administratorului insolvenței/lichidatorului, sau pentru a satisface creanțele creditorilor ofertantului;

- cererile creditorilor, în temeiul art.192 alin.(4) din Legea insolvenței privind nulitatea actelor juridice încheiate între administratorul insolvenței, debitorul sau alte persoane cu vreun creditor prin care ei vor fi favorizați pentru comportarea lor în cadrul votării sau pentru alte acțiuni din cadrul procesului de insolvență neprevăzute în planul procedurii de restructurare;

- cererile de nulitate a convențiilor derogatorii, potrivit art.94 din Legea insolvenței, prin care se exclude sau se limitează aplicarea art.89-93 din lege, care se referă la situația raporturilor preexistente (dreptul de opțiune al administratorului/lichidatorului, menținerea contractelor cu executare succesivă, situația contractelor de locațiune și de arendă, a mandatului, valabilitatea procurii);

- cererile administratorului/lichidatorului insolvenței de încasare a diferenței sumei de la vânzarea bunurilor grevate și valoarea creanței în cazul valorificării bunului de către creditorul garantat sau a oricăror alte sume plătite în plus creditorilor debitorului;

- cererile administrației publice locale privind anularea dreptului de proprietate al cumpărătorului sau al dobânditorului în cazul valorificării și/sau lichidării fondului social de locuințe, a instituțiilor preșcolare și a obiectivelor de infrastructură comunală dacă nu este păstrată destinația lor, potrivit art.40 alin.(5) din lege;

- cererile administratorului/lichidatorului, comitetului creditorilor, în temeiul art.248 din Lege, cu privire la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului ș.a.

2.3. De competența instanțelor de insolvență, de asemenea, sunt litigiile prevăzute la art.104 din Legea insolvenței, potrivit căruia administratorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice care afectează bunurile debitorului încheiate în ultimii 3 ani, dacă acestea reprezintă:

- acte juridice fictive sau frauduloase care au afectat drepturile creditorilor (termenul de 3 ani se va calcula pînă la data intentării procedurii de insolabilitate);
- transferuri cu titlu gratuit din partea debitorului, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligații morale sau de sponsorizare, în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său (termenul de 3 ani se va calcula pînă la data înaintării cererii introductive);
- tranzacții în care prestația debitorului este vădit mai mare decît cea primită (termenul de 3 ani se va calcula de pînă la data înaintării cererii introductive);

Art.104 din lege mai prevede că administratorul poate introduce acțiuni în vederea anulării unor acte încheiate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive dacă acestea reprezintă:

- transferuri de proprietate de la debitor la creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;
- transferuri de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau folosul acestuia din urmă, la care creditorul nu avea dreptul sau care nu ajunsese la scadență;
- acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipoteci, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului într-o perioadă similară, dacă aceste creanțe nu au ajuns la scadență pînă la data intentării procedurii de insolabilitate.

Administratorul poate solicita și anularea oricăror acte încheiate sau garanții acordate de debitor după înaintarea cererii introductive.

2.4. Tot de competența instanțelor de insolabilitate sunt și litigiile prevăzute la art.105 din Legea insolabilității, potrivit căruia administratorul/lichidatorul poate introduce și alte acțiuni privind anularea unor acte juridice încheiate de debitor în ultimele 24 luni precedente înaintării cererii introductive, dacă acestea sunt în dauna intereselor creditorilor și au fost încheiate:

- cu un asociat sau asociat în comandită al debitorului, care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului (în cazul cînd debitorul este o societate în comandită sau societate în nume colectiv);
- cu un asociat (acționar) care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului (în cazul cînd debitorul este o societate pe acțiuni sau o societate cu răspundere limitată);
- cu o persoană care pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului a fost membru al organelor de conducere ale debitorului.

În sensul art.247 alin.(1), membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi:

- debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător;
- fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale;
- membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii consiliilor de lichidare, contabilii;
- cu un coproprietar – asupra unui bun comun indivizibil;
- cu un administrator al insolabilității sau cu un lichidator.

Aceste acțiuni pot fi înaintate chiar din momentul punerii sub observație a debitorului, dacă sunt în dauna intereselor creditorilor.

Spre deosebire de legea veche, care nu indica expres instanțele competente de soluționare a acestor litigii, legea nouă atribuie soluționarea litigiilor menționate în competența instanței de insolabilitate (art.5 alin.(5) lit.g), art.104, 105 din lege).

Nu vor putea fi anulate transferurile cu caracter patrimonial efectuate în baza unei licitații publice, în condițiile legii.

2.5. Termenele de trei ani, de patru luni, de 24 luni prevăzute de art.104, 105 din Legea insolabilității sînt termene de decădere și nu trebuie confundate cu termenul de prescripție extinctivă. Caracteristic termenelor de decădere este faptul că în interiorul lor titularul trebuie să-și exercite dreptul său subiectiv printr-o dispoziție legală imperativă, să-și exercite acel drept, sub sancțiunea stingerii dreptului respectiv.

Aceste termene au ca efect pierderea dreptului subiectiv și nu poate fi suspendat, întrerupt și este incompatibil cu noțiunea de repunere în termen.

2.6. Se va avea în vedere că toate litigiile ce țin de masa debitoare, menționate la punctele **2.2.-2.4.** din prezenta hotărâre, ce se referă la un singur proces de insolabilitate se vor judeca de același complet (judecător) al instanței de insolabilitate care are în procedură dosarul de insolabilitate respectiv.

Aceste litigii vor avea un număr comun de înregistrare cu procesul de insolabilitate, însă se va specifica și un indice pentru a putea reliefa numărul dosarelor, care, totodată, se vor reflecta și în sarcina ce-i revine judecătorului. Spre exemplu, numărul dosarului de insolabilitate va fi **2i-500/2014**, litigiile ce țin de masa debitoare din cadrul procesului de insolabilitate respectiv se vor înregistra **2i-500¹/2014, 2i-500²/2014** etc.

Fiecare cerere (litigiu ce ține de masa debitoare) se va judeca în mod separat în procedură contencioasă în conformitate cu prevederile art.5 alin.(2), 6 alin.(2) din Legea insolabilității, cu adoptarea hotărârilor, iar după ce hotărârile vor deveni irevocabile, copiile de pe ele se vor anexa la dosarul de insolabilitate, dosarul respectiv fiind păstrat în arhiva instanței”.

Excepție de la regula dată sunt cazurile în care legea insolabilității prevede expres adoptarea de încheieri.

2.7. În același timp, potrivit art.79 din Legea insolabilității, cauzele cu privire la masa debitoare care sunt pendinte la data intentării procedurii de insolabilitate vor continua a fi examinate de instanțele în care se află pe rol și pot fi clasificate în următoarele:

1) cauze în care *debitorul este reclamant*. Acestea pot fi preluate de către administrator în starea în care se găsesc sau continuate de oricare dintre părți;

2) cauze în care *debitorul este pîrît*. Pot fi preluate de administrator sau creditor, dacă se referă la:

- separarea unui bun din masa debitoare (art.48 din lege);
- executarea creanțelor garantate (art.131 din lege);
- obligațiile masei debitoare (art.52 din lege);

3) cauze în care *debitorul este pîrît*, iar *reclamantul este creditor chirografar*.

Aceste cauze, prevăzute la art.79 alin.(4) din Lege, se suspendă, creditorii chirografari fiind în drept să depună în instanța de insolabilitate cerere de înaintare a creanțelor. În cazul nevalidării creanței, creditorul chirografar poate relua procedura suspendată.

Prin urmare, oricare litigiu aflat pe rol la data intentării procesului de insolabilitate, inclusiv care se referă la masa debitoare (revendicare de bunuri, separarea cotelor-părți în bunuri, exercitarea dreptului de gaj ș. a.) vor continua a fi judecate în instanțele de judecată, care au înțeput examinarea.

2.8. Alte litigii de drept, fie ca rezultat al admiterii contestațiilor împotriva creanțelor ca rezultat al existenței unui litigiu de drept cu radierea creanței din tabelul definitiv (art.144 din lege), fie litigii apărute după intentarea procesului de insolabilitate sau în alte cazuri, cu excepția celor stabilite expres în art.5 din lege, se judecă de alte instanțe de judecată, potrivit competenței.

3. Contestarea încheierilor și hotărârilor

3.1. Ținând cont de art.8 din Lege, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi contestate numai cu recurs și numai în cazurile prevăzute expres de Legea insolabilității.

Pot fi contestate cu recurs următoarele încheieri pronunțate de instanța de insolabilitate:

- încheierea de autorizare a operațiunilor și plăților care depășesc condițiile menționate la alin.(2) al art.23 din lege (art.23 alin.(3) Legea insolabilității);

- încheierea emisă pe marginea demersului administratorului provizoriu (art.23 alin.(6) LI) – se contestă de părțile vizate;

- încheierea de ridicare totală sau parțială a dreptului debitorului de a administra întreprinderea odată cu desemnarea unui administrator provizoriu (art.25 alin.(3) LI) – poate fi contestată doar de către debitor;

- încheierea de anulare a hotărârii adunării creditorilor (art.59 alin.(3) LI) – se contestă de orice creditor chirografar sau garantat;
- încheierea de respingere a cererii de anulare a hotărârii adunării creditorilor (art.59 alin.(3) LI) – de către orice solicitant;
- încheierea de destituire a membrului comitetului creditorilor (art.60 alin.(13)) – de către cel destituit;
- încheierea instanței de anulare a hotărârii comitetului creditorilor sau de respingere a contestației (art.62 alin.(10) LI)- de persoanele vizate în ea;
- încheierea de respingere a propunerii unui alt administrator de către adunarea creditorilor (art.65 alin.(1) LI) – de către orice creditor;
- încheierea privind aplicarea amenzii administratorului/lichidatorului (art.67 alin.(2) LI) – de către administrator/lichidator;
- încheierea de aplicare a amenzii pentru neexecutarea cerințelor administratorului (art. 68 alin.(9) LI) – de către administrator și persoana amendată;
- încheierea de obligare a organelor de conducere a debitorului la achitarea onorariului fix administratorului (art.70 alin.(13) LI) – de persoanele vizate;
- încheierea de destituire a administratorului (art.71 alin.(4) LI) – de către administrator;
- încheierea de respingere a propunerii comitetului creditorilor (art.71 alin.(4) LI) – de orice membru al comitetului sau (după caz) de creditor;
- încheierea de respingere a cererii de demisie (art.71 alin.(6) LI) – de către administrator;
- încheierea de refuz al confirmării modului, termenelor, prețului și condițiilor de valorificare a masei debitoare (art.117 alin.(9) LI) – de către lichidator;
- încheierea instanței de înscriere a bunului din masa debitoare în registrul public (art.117 alin.(17) LI) – de persoana interesată;
- încheierea pronunțată pe marginea opoziției făcute de debitor, creditor sau administrator la vânzarea bunului grevat cu garanții (art.131 alin.(6) LI) – de către părțile vizate;
- încheierea de trecere a bunului în posesia creditorului garantat (art.131 alin.(9) LI) – de persoanele vizate în încheiere;
- încheiere în privința contestării creanței sau contestarea trecerii unei creanțe în tabel (art.144 alin.(4) și (9) LI) – la alin.(4) se contestă de creditorul a cărui creanță nu a fost validată, alin.(9) – de orice parte interesată;
- încheierea de repunere în termen a cererii de admitere a creanței (art.145 alin.(3) LI) – de către administrator/lichidator, debitor, creditor;
- încheierea privind respingerea contestației planului de distribuție (art.156 alin.(3) LI) – de către creditor;
- încheierea privind rectificarea planului de distribuție (art.156 alin.(4) LI) – de către administrator/lichidator și creditor;
- încheierea de respingere a cererii de distribuție ulterioară (art.161 alin.(3) LI) – de solicitant;
- încheierea de distribuție ulterioară (art.161 alin.(4) LI) – de debitor;
- încheierea instanței de refuz în confirmarea tranzacției (art.169 alin.(3) LI) – de partea interesată;
- încheierea de admitere sau respingere a cererii de revocare (art.173 alin.(4) LI) – de participanți;
- încheierea instanței de aprobare a hotărârii adunării creditorilor privind aplicarea procedurii de restructurare sau privind neadmiterea restructurării debitorului (art.183 alin.(2) LI) – de persoana care a depus planul, de administrator, de debitor sau de creditor.

3.2. Recursurile pronunțate împotriva încheierilor instanței de insolvență se vor depune în timp de 15 zile *calendaristice* din data pronunțării la curtea de apel a cărei încheiere se atacă.

Competența în soluționarea recursului respectiv revine Colegiului civil, comercial și de contencios al CSJ (recurs Secțiunea1 CPC).

Curtea de apel a cărei încheiere a fost contestată nu va expedia dosarul în instanța de recurs, ci doar recursul împreună cu copiile acelor acte care sunt necesare pentru soluționarea căii de atac, acestea urmînd a fi certificate de instanța de insolvabilitate.

3.3. Instanțele vor ține cont că acte relevante pentru soluționarea recursului se vor considera toate actele judecătorești ce se referă la speță în formă de încheieri sau hotărîri, inclusiv: copia încheierii de admitere a cererii introductive sau, după caz, a hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate dacă se referă la aplicarea măsurilor de asigurare, copiile tabelului provizoriu al creanțelor dacă se referă la validarea creanțelor, copiile cererilor și actelor justificative dacă se referă la litigiile de validare a creanțelor, copiile hotărîrilor adunării creditorilor, comitetului creditorilor și alte acte relevante dacă se referă la numirea, destituirea administratorului, membrilor comitetului creditorilor etc.

Se va reține că depunerea recursului nu suspendă executarea încheierii instanței de insolvabilitate, însă încheierea recurată ar putea fi suspendată de instanța de recurs la cererea motivată a recurentului (art.8 alin.(2) din Legea insolvabilității).

Termenul de depunere a recursului (15 zile) poate fi restabilit printr-o încheiere, cu examinarea recursului în fond, dacă persoanele îndreptățite solicită aceasta și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursului în termen.

În cadrul derulării procesului de insolvabilitate, instanța va aplica normele generale din Codul de procedură civilă în măsura în care acestea nu contravin Legii insolvabilității. Astfel, deși CPC prevede un termen de 3 luni pentru examinarea recursului împotriva încheierii, urmează a fi aplicate prevederile art.8 alin.(3) din Legea insolvabilității, recursul examinîndu-se în termen de 60 de zile (2 luni) de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs.

Recursul se va examina de un complet de 3 judecători, fără participarea părților, în baza copiilor de pe înscrisuri prezentate, verificîndu-se în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Instanța de recurs va plasa decizia pe pagina web la data emiterii, iar copia acesteia va fi remisă părților în termen de 5 zile de la data pronunțării.

3.4. În procesul de insolvabilitate pot fi contestate cu recurs următoarele hotărîri:

- de intentare a procesului de insolvabilitate (art.37 alin.(1) din Legea insolvabilității). Această hotărîre poate fi contestată doar de către debitor;

Se atenționează instanțele că dacă cererea introductivă este depusă de debitor și acesta declară că se află în stare de insolvabilitate și își exprimă intenția de a lichida sau de a-și restructura activitatea, instanța va adopta hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate în cel mult 10 zile, aceasta fiind fără drept de recurs. (art.21 alin.(6) din lege).

- hotărîrea de respingere a cererii introductive (art.37 alin.(2) din aceeași lege). Poate fi contestată de către participanții la proces (se contestă de debitor, creditor sau, după caz, organul de stat autorizat care a depus cererea introductivă);

- hotărîrea de validare a popririi (art.126 alin.(10) din lege). Poate fi contestată numai de către terțul poprit;

- hotărîrea de încetare a procesului de insolvabilitate (art.180 alin.(3) din lege). Poate fi contestată de participanți;

- hotărîrea privind confirmarea planului procedurii de restructurare sau respingerea confirmării planului (art.207 din lege). Beneficiază de drept de recurs creditorii, administratorul insolvabilității și debitorul;

- hotărîrea cu privire la respingerea unei noi cereri introductive (art.217 alin.(6)). Poate fi atacată de către creditorii.

- hotărîre de confirmare a planului și de încetare a procedurii accelerate de restructurare a debitorului (art.224 alin.(6) din lege). Se contestă doar de creditorii în decurs de **5 zile**.

- hotărîrea de suportare parțială a datoriilor creditorului de către membrii organelor lui de conducere (art.248 alin.(6)). Se contestă de persoanele vizate.

3.5. În afară de cele expres prevăzute de lege, indicate mai sus (art.21 alin.(6), art.37 alin.(1), art.37 alin.(2), art.126 alin.(10), art.180 alin.(3), art.207, art.217 alin.(6), art.224 alin.(6),

art.248 alin.(6)), instanțele de insolvabilitate vor adopta **hotărîri** în toate cazurile de soluționare a cererilor:

- introduse de administratorul insolvabilității și de alte persoane (în vederea anulării unor acte juridice, de separare a bunurilor, etc., (art.104, 105, 48 alin.(3), (4) ș. a.);
- de nulitate a înregistrării gajului legal (art.80);
- de nulitate a actelor juridice ale administratorului insolvabilității/lichidatorului privind distribuirea mijloacele bănești din conturile speciale bancare (art.148 alin.(2));
- depuse în temeiul art.192 alin.(4) din Lege privind nulitatea actelor juridice încheiate între administratorul insolvabilității, debitorul sau alte persoane cu unul din creditorii de favorizare;
- de nulitate a convențiilor derogatorii, potrivit art.94 din Lege;
- administrației publice locale privind anularea dreptului de proprietate al cumpărătorului sau al dobânditorului în cazul valorificării și/sau lichidării fondului social de locuințe, a instituțiilor preșcolare și a obiectivelor de infrastructură comunală dacă nu este păstrată destinația lor, potrivit art.40 alin.(5) din lege ș.a.

Concluzia în cauză se impune prin următoarele.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale acestei legi.

În conformitate cu art.5 alin.(2), (3) din lege, instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare și instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei.

În mare parte, Legea insolvabilității nu reglementează situațiile în care instanța de insolvabilitate, examinând litigii ce se referă la masa debitoare sau ale circumstanțe relevante procesului de insolvabilitate, adoptă hotărîri sau încheieri.

Conform art.14 alin.(1), (2), (3) CPC, la judecarea pricinilor civile în primă instanță, actele judiciare se emit în formă de hotărîre, încheiere și ordonanță.

În formă de hotărîre se emite dispoziția primei instanțe prin care se soluționează fondul pricinii.

În formă de încheiere se emite dispoziția primei instanțe prin care nu se soluționează fondul pricinii.

Prin urmare, avînd în vedere faptul că prin acțiunile (cererile) administratorului/lichidatorului insolvabilității și a altor persoane de nulitate a unor acte juridice, de revendicare de drepturi ș.a. se soluționează litigii în fond, instanțele de insolvabilitate vor adopta în asemenea cazuri hotărîri și nu încheieri.

3.6. Din sensul prevederilor art.34 alin.(3) din Legea insolvabilității rezultă că instanța de insolvabilitate, prin hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate, dă apreciere concluziilor din raportul administratorului provizoriu, prevede mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse ori considerate ca fiind întemeiate, desemnează administratorul insolvabilității și instituie, după caz, comitetul creditorilor.

Pe lîngă alte date care trebuie să conțină, în mod obligatoriu, hotărîrea respectivă (alin.(4)), dispozitivul hotărîrii trebuie să conțină notificarea intentării procedurii de insolvabilitate, termenul-limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor, termenul de verificare a creanțelor, data ședinței de validare a creanțelor etc..

Prin urmare, hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate urmează a fi motivată.

[Pct.3.6 modificat prin [Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.23 din 22.10.2018](#)]

3.7. Recursul împotriva hotărîrii instanței de insolvabilitate se va depune la instanța de recurs în temeiurile prevăzute la art.432 CPC.

Potrivit prevederilor art.8 alin.(1) din Legea insolvabilității, hotărîrile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs, numai în cazurile prevăzute expres de lege, în termen de

15 zile de la data pronunțării, cu excepția hotărârii de confirmare a planului și de încetare a procedurii accelerate de restructurare a debitorului, care se contestă în 5 zile de la publicare (art.224 alin.(6) din lege).

Având în vedere că la soluționarea litigiilor la acțiunile introduse de administratorul insolvenței și de alte persoane:

- în vederea anulării unor acte juridice (art.104, 105);
- de separare a bunurilor (art.48 alin.(3));
- la cererile de nulitate a înregistrării gajului legal (art.80);
- la cererile de nulitate a actelor juridice ale administratorului insolvenței/lichidatorului privind distribuirea mijloacele bănești din conturile speciale bancare (art.148 alin.(2));
- la cererile creditorilor, în temeiul art.192 alin.(4) din Lege privind nulitatea actelor juridice încheiate între administratorul insolvenței, debitorul sau alte persoane cu unul din creditorii de favorizare;

- la cererile de nulitate a convențiilor derogatorii, potrivit art.94 din Lege;

- la solicitarea administrației publice locale privind anularea dreptului de proprietate al cumpărătorului sau al dobânditorului în cazul valorificării și/sau lichidării fondului social de locuințe, a instituțiilor preșcolare și a obiectivelor de infrastructură comunală dacă nu este păstrată destinația lor, potrivit art.40 alin.(5) din lege ș.a. se adoptă hotărâri în temeiul unor litigii de drept, rezultând din prevederile constituționale de efectuare și asigurare a unei justiții echitabile, din jurisprudența CEDO de garantare pentru orice persoană în proces și în orice litigiu a unui dublu grad de jurisdicție, hotărârile pe aceste cauze pot fi atacate cu recurs, în modul prevăzut de Legea insolvenței de contestare a altor hotărâri.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC (recurs Secțiunea 1- (15zile și 5 zile), iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele corespunzătoare.

Termenul de recurs se va întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă recurs sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase decizia.

Pentru cererile de recurs formulate împotriva hotărârilor și încheierilor pronunțate de instanța de insolvență, în cadrul procedurii, se constituie un singur dosar.

3.8. Potrivit art.180 alin.(3) din lege, hotărârea de încetare a procesului de insolvență poate fi contestată cu recurs în modul prevăzut de lege.

Din sensul art.180 din Legea insolvenței se are în vedere încetarea procesului de insolvență în temeiul art.175, 177 și 178, adică:

- ca urmare a distribuției finale a masei debitoare;
- ca urmare a lipsei sau a nevalidării creanțelor;
- ca rezultat al acordului creditorilor sau din lipsă de temei al insolvenței;
- ca rezultat al încheierii unei tranzacții în temeiul art.168 alin.(1) din lege.

În același timp, procedura de insolvență poate înceta și în temeiul adoptării hotărârii de intentare a procedurii de insolvență cu inițierea procedurii simplificate a falimentului, conform prevederilor art.134, 135 din lege, care are ca finalitate lichidarea debitorului după aprobarea raportului final al lichidatorului și bilanțului de lichidare.

Conform art.135 alin.(4), (5) din lege, după aprobarea raportului final al lichidatorului și bilanțului de lichidare, după distribuirea finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului sau în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvență închide prin hotărâre procedura falimentului și radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice și din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali sau, respectiv, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

În principiu, în cazul derulării procedurii simplificate a falimentului, procedura falimentului încetează odată cu aprobarea raportului final al lichidatorului și bilanțului de lichidare.

Articolul citat prevede că prin încetarea procesului debitorul este degrevat de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și că dispozitivul hotărârii de încetare a procedurii falimentului și de radiere a debitorului din registrul de stat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, însă nu este expres indicat dreptul de contestare a unei asemenea hotărâri cu recurs.

Având în vedere că încetarea procesului ca rezultat al procedurii falimentului simplificat, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris, este o procedură de încetare a procesului de insolvență, hotărârea în cauză, în temeiul art.180 din lege poate fi atacată cu recurs de participanții la procesul de faliment sau de către alte persoane ale căror drepturi pot fi afectate.

3.9. Recursul depus împotriva hotărârilor nu suspendă executarea, dar aceasta poate fi suspendată de instanța de recurs la cererea motivată a recurentului.

Recursul împotriva hotărârii se judecă în termen de 60 de zile de un complet de 5 judecători, fără participarea părților.

Interpretând prevederile art.5 alin.(9) din Legea insolvenței, instanțele vor reține că instanța de insolvență poate pronunța succesiv mai multe hotărâri în cadrul aceluiași dosar, neputându-i fi invocate dispozițiile privind incompatibilitatea.

În aceeași ordine de idei, în cazul casării încheierii instanței de insolvență și remiterea cauzei la rejudecare, instanța de insolvență a cărei încheiere s-a anulat va putea rejudeca cauza.

Dimpotrivă, în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolvență, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolvență (alt judecător), ținând cont de prevederile aceluiași art.5 alin.(9) din lege.

Se va reține că, în temeiul art.38 alin.(3) din Legea insolvenței, în cazul în care instanța de recurs admite recursul și casează integral sau parțial hotărârea, restituind pricina spre judecare în primă instanță, actele de asigurare și de executare aplicate în cadrul procedurii se mențin în vigoare în măsura în care instanța de recurs nu prevede altfel. În acest caz, pricina va fi examinată de un alt complet de judecată.

Totodată, dacă instanța de recurs a casat parțial hotărârea instanței de insolvență sau a pronunțat o nouă hotărâre fără a restitui pricina spre rejudecare, procedura de insolvență va fi continuată în același complet de judecată.

3.10. Potrivit art.7 din Legea insolvenței, dispozitivul hotărârilor și încheierilor instanței de insolvență se publică în Monitorul Oficial al RM. La dispunerea instanței, publicarea dispozitivului hotărârilor și încheierilor se poate face și în ziarele locale din zonele în care debitorul își are sediul ori sunt concentrate sediile celor mai mulți creditori. Publicarea actelor instanței de insolvență poate avea loc și prin internet sau prin alt sistem electronic.

Cheltuielile de publicare se vor raporta la cheltuieli de judecată.

Etapele procesului de insolvență

Etapele procesului de insolvență pot fi divizate în următoarele:

- a) etapa introducerii cererii introductive de intentare a procesului de insolvență;
- b) admiterea cererii introductive și punerea sub observație a debitorului;
- c) judecarea cererii introductive cu pronunțarea uneia din următoarele soluții de:
 - constatarea insolvenței debitorului și intentarea procesului de insolvență;
 - constatarea insolvenței debitorului și intentarea procedurii simplificate a falimentului;
 - procedura de restructurare;
 - intentarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului;
 - respingerea cererii introductive și refuzarea intentării unui proces de insolvență.
- d) contestarea actelor juridice ale debitorului;
- e) valorificarea masei debitoare și satisfacerea creanțelor creditorilor;
- f) încetarea procesului de insolvență.

4. Cererea introductivă

4.1. Cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate poate fi introdusă de debitor, creditor sau alte persoane indicate în Legea insolvabilității. Debitor în cadrul procesului de insolvabilitate este acel participant la proces, persoană fizică sau juridică, indiferent de forma de organizare și tipul de proprietate aflat în stare de incapacitate de plată sau de supraîndatorare, care a depus sau față de care s-a depus cerere introductivă în condițiile legii.

Astfel, calitate de debitor în cadrul procesului de insolvabilitate o pot avea următoarele *persoane fizice întreprinzători*:

- întreprinderea individuală;
- gospodăria țărăneasă;
- titularul de patentă de întreprinzător (o condiție esențială pentru ca aceste persoane să fie debitor în cadrul procesului de insolvabilitate este înregistrarea acestora în modul prevăzut de lege).

următoarele *persoane juridice*:

- societățile comerciale (societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, societăți în nume colectiv, societăți în comandită);

- cooperativele (de întreprinzător, de consum, de producție);
- întreprinderile de stat și municipale;
- organizațiile necomerciale (asociații, fundații, instituții).

Nu pot avea calitatea de debitor într-un proces de insolvabilitate:

a) statul, unitățile administrativ teritoriale;

b) persoanele juridice de drept public. La acestea se referă:

- Parlamentul, Guvernul, Aparatul Președintelui;
- Organele administrației publice centrale (ministere, servicii, agenții etc.);
- Organele administrației publice locale;
- Instanțele de judecată, în conformitate cu legea privind organizarea judecătorească 514/1995;

- Organele de drept și control (Curtea Constituțională, Procuratura, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Comisia Electorală Centrală, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale etc.);

- băncile comerciale.

4.2. Creditorii debitorului sunt persoane fizice sau juridice, deținători ai unui drept de creanță asupra patrimoniului debitorului, care fac dovada creanței sale față de acest patrimoniu în condițiile Legii insolvabilității.

Dovada creanței față de patrimoniul debitorului se face prin documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărirea datoriilor la aceste obligații, alte documente care justifică creanța și nu este obligatoriu ca creanța să fie probată doar prin copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe încheierea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

5. Cererea introductivă a creditorilor

5.1. Creditorii pot depune cererea introductivă numai dacă au un interes legitim, își pot argumenta creanțele și unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Însăși existența creanței și depunerea cererii introductive nu duce la apariția calității procesuale de creditor. Această calitate și toate drepturile ce decurg din ea vor apărea numai după ce creanța acestuia a fost validată la ședința de validare.

5.2. Procesul de insolvabilitate se intentează doar în baza cererii introductive de intentare a procesului. Se va reține că, pentru introducerea cererii introductive, art.10 din Legea insolvabilității prevede necesitatea existenței a unuia din 2 temeiuri:

- a) temei general (incapacitatea de plată a debitorului);

b) temei special (supraîndatorarea debitorului în cazul în care aceasta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său).

5.3. Creditorul va depune cererea introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. Notificarea prealabilă se consideră realizată dacă, pînă la momentul depunerii cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întârziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

În conținutul cererii introductive depuse de creditor trebuie să se indice:

- a) denumirea/numele și prenumele creditorului și ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;
- b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobînzilor și a penalităților aferente;
- c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;
- d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;
- e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;
- f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

La cererea introductivă creditorul va anexa:

- documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului;
- dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;
- copia de pe hotărîrea irevocabilă a instanței de judecată (a ordonanței) sau copia de pe hotărîrea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărîrea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărîrii judecătorești sau a hotărîrii arbitrale străine, ori decizia (hotărîrea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

La cererea introductivă creditorul deponent anexează documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor și, ca oricare alt creditor care ulterior își înaintează creanțele sau se alătură la cererea introductivă, de asemenea, nu este obligat să-și întemeieze creanțele exclusiv pe copia de pe hotărîrea irevocabilă a instanței de judecată (a ordonanței judecătorești), titlul executoriu etc.

6. Cererea introductivă a debitorului

6.1. Se va reține că debitorul este în drept (art.13 din lege) să depună cerere introductivă în situația în care există pericolul intrării în incapacitate de plată și presupune că nu va putea executa la scadență obligațiile pecuniare.

Dimpotrivă, art.14 din lege obligă debitorul să depună cererea introductivă dacă există temeiurile prevăzute la art.10, precum și în situațiile în care:

- executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai mult or creditorii poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;
- în cazul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

6.2. Potrivit art.13 alin.(2) din Legea insolvabilității, dacă debitorul este o persoană fizică, dreptul de a depune cerere introductivă pentru intentarea procesului de insolvabilitate în numele debitorului îl au: organul executiv, persoana care în conformitate cu legislația în vigoare deține dreptul de reprezentare a debitorului, asociații cu răspundere nelimitată (asociații unei societăți în nume colectiv și asociații unei societăți în comandită) și lichidatorii debitorului.

Din prevederile menționate rezultă că instanțele de judecată nu pot accepta cererea introductivă depusă în numele debitorului de acționarii unei societăți pe acțiuni și asociații unei societăți cu răspundere limitată.

După intentarea procedurii de insolvabilitate, interesele debitorului și ale acționarilor/asociațiilor vor fi reprezentate de persoana fizică, aleasă ca reprezentant de adunarea

generală a acționarilor, asociațiilor debitorului pe cheltuielile lor și care va participa la procedura de insolvență din contul debitorului.

Dacă acest reprezentant nu a fost desemnat în termen de 10 zile de la data publicării hotărârii privind intentarea procedurii de insolvență, instanța va desemna un reprezentant al debitorului din rândul persoanelor specificate la art.247 din lege.

Mandatul reprezentantului debitorului va fi redus la reprezentarea intereselor acționarilor/asociațiilor prin exercitarea atribuțiilor specificate la art.88 alin.(3) din Legea insolvenței, inclusiv prin formularea contestațiilor în cadrul procesului, activitatea comercială fiind condusă de administratorul insolvenței.

6.3. Cererea introductivă depusă de debitor urmează să corespundă exigențelor specificate la art.16 din lege. Astfel, în cererea introductivă debitorul trebuie să indice:

- a) codul fiscal și numerele conturilor bancare ale debitorului;
- b) valoarea creanțelor creditorilor, mărimea dobânzilor și penalităților aferente;
- c) temeiul creanțelor și termenele lor de executare, cu specificarea sumei creanțelor decurgând din daunele cauzate vieții și sănătății, precum și ale creanțelor salariale față de angajații debitorului;
- d) suma datoriilor la bugetul public național;
- e) motivarea temeiului insolvenței;
- f) date despre cererile de chemare în judecată a debitorului primite spre examinare de către instanța de judecată, precum și despre titlurile executorii asupra bunurilor debitorului;
- g) date despre bunurile debitorului, inclusiv despre mijloacele bănești și creanțele lui;
- h) candidatura propusă la funcția de administrator al insolvenței.

Debitorul urmează să anexeze la cererea introductivă următoarele acte:

- copia de pe statutul sau de pe contractul de asociere;
- lista participanților (membrilor săi);
- bilanțul contabil la data ultimului raport financiar;
- documentele care atestă componența și valoarea bunurilor sale dacă este persoană fizică (întreprinzător individual);
- datele din registrele publice despre bunurile sale, inclusiv despre bunurile gajate;
- lista creditorilor și a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor;
- declarația prevăzută la art.85 alin.(2) din lege.

6.4. Spre deosebire de posibilitatea restituirii fără examinare a cererii introductivă, depusă de creditor, în cazul în care nu au fost respectate condițiile de conținut și de anexare a documentelor necesare, prevăzute la art.20 din Lege, cererea introductivă a debitorului, în situația în care nu au fost anexate la ea documentele prevăzute la art.17, instanța de insolvență nu este în drept de a restitui cererea introductivă, dar o admite spre examinare printr-o încheiere, solicitând prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.

6.5. Se va ține cont de faptul că, în temeiul art.21 alin.(6) din lege, dacă în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a lichida sau de a își restructura activitatea, instanța de judecată va adopta, în cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea debitorului, o hotărâre de intentare a procesului de insolvență fără drept de recurs, obligându-l, după caz, să prezinte un plan al procedurii de restructurare. Prin aceeași hotărâre, instanța poate să oblige debitorul să prezinte un plan al procedurii de restructurare în cazul în care acesta s-a adresat cu intenția de a-și restructura activitatea.

În acest caz, prevederile art.23-29 nu se aplică. Totodată, unele măsuri de observație trebuie aplicate, astfel trebuie numit administratorul provizoriu, aplicate măsurile de asigurare.

Cererea introductivă de intentare a procedurii accelerate de restructurare a debitorului se va depune în condițiile art.219, iar intentarea procedurii accelerate de restructurare în baza acestei cereri se va efectua conform prevederilor art.220 din lege, ținând cont că debitorul aflat în dificultate financiară, este în drept să depună în instanța de insolvență cerere introductivă motivată de intentare a procedurii accelerate de restructurare, care trebuie să conțină datele

prevăzute la art.16. La cerere se anexează actele nominalizate la art.17, precum și actul, actualizat, de inventariere a patrimoniului, proiectul planului procedurii accelerate de restructurare.

Important este că cererile introductive de intentare a procesului de insolabilitate formulate de creditorii împotriva aceluiași debitor, depuse după intentarea procedurii accelerate de restructurare, se restituie fără a fi examinate, iar instanța de insolabilitate este obligată să admită cererea introductivă depusă în condițiile Codului de procedură civilă și ale acestei legi, și să inițieze procedura accelerată de restructurare a debitorului. Cererea introductivă întocmită cu încălcarea prevederilor art.219 alin.(1) se restituie fără a fi examinată.

7. Primirea, refuzul de primire, restituirea, retragerea cererii introductive

7.1. La etapa primirii și verificării cererii introductive, instanța va verifica în primul rând corespunderea acesteia cu condițiile generale prevăzute de art.166, 167 CPC, precum și cu condițiile prevăzute la art.16, 17 și 20 din Legea insolabilității. Astfel, instanța va verifica:

- respectarea competenței jurisdicționale – curtea de apel de drept comun în circumscripția căreia își are sediul debitorul insolabil;
- depunerea cererii doar de către subiecții prevăzuți de lege (debitor, creditorii, autoritățile împuternicite în conformitate cu art.236 alin.(1), art.241 alin.(1), art.245 alin.(1) din Legea insolabilității);
- existența împuternicirilor persoanei ce depune cererea pentru persoana juridică;
- indicarea temeiului de insolabilitate pretins și actelor doveditoare;
- respectarea cerinței privind certitudinea creanței (anexarea hotărârii judecătorești sau arbitrale irevocabile);
- notificarea debitorului înainte de depunerea cererii introductive etc.

Instanța de insolabilitate e obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor în cel mult 3 zile de la depunere printr-o încheiere (art.21 alin.(1) și (2) din Lege), dacă aceasta corespunde prevederilor CPC și a Legii insolabilității.

La această etapă, instanța de insolabilitate care a pus pe rol prima cerere introductivă va conexa din oficiu toate cererile introductive formulate împotriva aceluiași debitor, examinându-le în cadrul aceluiași dosar.

7.2. În privința restituirii sau refuzului de a primi cererea se vor reține următoarele.

Dacă cererea introductivă depusă de creditorii a fost întocmită cu încălcarea art.20 din lege, aceasta se va restitui fără examinare, păstrându-se posibilitatea adresării repetate.

Dacă cererea introductivă a fost depusă de debitor, în cazul în care legea îl obligă să-o facă (art.14 din lege), însă fără anexarea documentelor specificate la art.17, instanța nu va restitui, ci va admite spre examinare cererea, obligând debitorul să corecteze erorile, adică să prezinte documentele necesare.

Instanța poate refuza în primirea cererii introductive în temeiurile prevăzute la art.169 CPC. Refuzul instanței de a primi cererea introductivă are drept efect imposibilitatea adresării repetate cu aceeași cerere.

Cererea introductivă poate fi retrasă de deponent pînă la adoptarea unei hotărâri de intentare a procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii introductive.

Renunțarea la cererea introductivă nu privează persoanele care s-au alăturat acestei cereri de dreptul de a solicita examinarea pricinii în fond și în acest caz procesul de insolabilitate nu încetează, se continuă examinarea dacă există o cerere separată de înaintare a creanțelor sau de alăturare la cererea introductivă. Încetarea procesului în acest caz ar încălca drepturile și interesele legitime ale persoanelor care s-au alăturat cererii sau au depus o cerere separată de înaintare a creanței.

8. Admiterea cererii introductive, efectele

8.1. Prin încheierea de admitere a cererii introductive, instanța de insolabilitate va dispune:

- punerea sub observație a debitorului;
- desemnarea unui administrator provizoriu;
- aplicarea măsurilor de asigurare a creanțelor creditorilor;
- obligarea administratorului provizoriu să notifice în toate registrele publice precum și persoanele vizate în lege despre aplicarea măsurilor de asigurare;
- obligarea administratorului provizoriu să notifice în cel mult 10 zile toți creditorii pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile, și necesitatea prezentării referinței asupra cererii introductive într-un termen de cel mult 30 de zile.

Punerea sub observație a debitorului se va face prin numirea unui administrator provizoriu, care dispune de drepturile și atribuțiile prevăzute la art.25 alin.(5) din Legea insolvenței. Instanța va stabili cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu în mărime fixă pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar. Administratorul provizoriu va activa până la numirea administratorului insolvenței sau până la respingerea cererii introductive din lipsa temeiului de insolvență.

8.2. În decurs de 2 zile de la adoptarea încheierii de admitere a cererii introductive (înaintate de creditor), instanța va expedia copia cererii debitorului, solicitându-i prezentarea unei referințe în cel mult 10 zile de la primirea cererii.

La referința debitorului față de cererea introductivă se vor anexa actele specificate la art.17 din lege.

Dacă, examinând referința, instanța constată că debitorul nu este în stare de insolvență, ea va respinge cererea introductivă.

Dacă debitorul nu va contesta prin referință că este în stare de insolvență și își va exprima intenția de a restructura activitatea, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de intentare a procedurii de insolvență, obligându-l să prezinte un plan al procedurii de insolvență.

Prin referința depusă în conformitate cu art.28 alin.(6) din lege, creditorii se pot opune intentării procesului de insolvență ori se alătură cererii creditorului inițial.

Lipsa de referință la cererea introductivă nu împiedică examinarea ei.

Referința debitorului sau obiecțiile creditorilor care se opun intentării procesului de insolvență vor fi soluționate de instanța de insolvență într-o ședință publică. Instanța de insolvență va lua măsurile de pregătire preliminară a examinării cauzei privind insolvența în conformitate cu prevederile CPC, inclusiv poate solicita audierea persoanelor ce fac parte din administrația societății, insolvența căreia se solicită.

9. Perioada de observație

9.1. Perioada de observație va fi perioada cuprinsă între data admiterii cererii introductive și data intentării procedurii de insolvență. Perioada de observație nu poate dura mai mult de 60 de zile, cu posibilitatea extinderii încă pentru 15 zile. În perioada de observație, debitorul va putea continua activitățile curente (specificate la art.23 alin.(2) din lege) sub supravegherea administratorului provizoriu dacă nu i s-a ridicat dreptul de administrare sau sub conducerea acestuia dacă i s-a ridicat dreptul de administrare.

În această perioadă activitățile debitorului se limitează la:

- a) continuarea activităților contractate conform obiectului de activitate;
- b) efectuarea operațiunilor de încasări și de plăți aferente acestora;
- c) asigurarea finanțării cheltuielilor curente.

Alte acțiuni, neprevăzute la alin.(2) al art.23 din lege, vor putea fi efectuate numai cu aprobarea prealabilă a instanței de insolvență, care se va pronunța în acest sens printr-o încheiere motivată emisă în cel mult 5 zile de la data primirii cererii de aprobare, care poate fi atacată cu recurs.

Perioada de observație nu se va aplica dacă debitorul declară că este insolvent și solicită lichidarea sau aplicarea procedurii de restructurare sau aplicarea procedurii simplificate de faliment.

După primirea cererii introductive, instanța de insolvență, din oficiu, iar în unele cazuri și la cererea creditorilor, urmează să aplice măsuri de asigurare, specificate la art.24 alin.(2) din Legea insolvenței, cât și altele prevăzute de CPC.

9.2. Pe lângă numirea administratorului provizoriu și obligarea debitorului ca în perioada de observație deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu, instanța de insolvență, la cererea motivată a creditorilor sau administratorului provizoriu ori din oficiu, dispune înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului, pune sub sechestru bunurile debitorului și corespondența lui comercială, suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silită asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului, pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu, aplică și alte măsuri prevăzute de lege.

Se atenționează instanțele de judecată asupra faptului că măsura de asigurare prevăzută la art.25 alin.(2) din lege cu privire la ridicarea dreptului de administrare al întreprinderii de către debitor nu este identică cu cea prevăzută la art.24 alin.(2) lit.b) din aceeași lege, prima fiind aplicată doar la cererea administratorului provizoriu sau creditorilor și are scopul de a înlătura debitorul nu doar de la dispoziția asupra patrimoniului, dar și de la conducerea propriu-zisă a afacerii acestuia, iar prin înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului, potrivit art.24 alin.(2) lit.b) din lege se are în vedere interdicția debitorului de a întreprinde acțiuni și de a încheia oricare acte ce se referă la patrimoniu, interdicție care poate fi aplicată și din oficiu.

Totodată, chiar și în cazul ridicării dreptului de administrare al debitorului în perioada de observație, acesta va putea, sub conducerea administratorului provizoriu, să continue activitățile curente prevăzute la art.23 alin.(2) LI.

Aceste măsuri sunt necesare pentru împiedicarea modificării sau diminuării stării în care se află bunurile debitorului și vor acționa pînă la data intentării procesului de insolvență ori pînă la data respingerii cererii introductive, ori odată cu încheierea unei tranzacții în modul stabilit.

9.3. Dacă în această perioadă administratorul provizoriu depune instanței de insolvență demersuri sau creditorii ori debitorii depun cereri privind încălcarea drepturilor sale de către administratorul provizoriu, instanța de insolvență le va examina în ședință publică cu citarea părților interesate, în cel mult 2 săptămîni de la depunerea demersului sau cererii. Pe marginea acestora, instanța se va pronunța printr-o încheiere susceptibilă de recurs de părțile vizate în încheiere.

Creditorii care au înaintat cererea introductivă ori administratorul provizoriu pot adresa oricînd instanței de insolvență o cerere pentru a i se ridica debitorului dreptul de administrare avînd ca justificare suportarea continuă a pierderilor din patrimoniul acestuia. În cel mult 10 zile, instanța de insolvență va examina cererea într-o ședință la care vor fi citați administratorul provizoriu, creditorii care au înaintat cererea introductivă și reprezentantul debitorului. Neprezentarea părților citate legal nu va împiedica examinarea cererii.

Încheierea de ridicare totală sau parțială a debitorului de la administrarea întreprinderii poate fi contestată cu recurs de debitor.

9.4. Pe parcursul perioadei de observație, acțiunile administratorului sunt îndreptate spre îndeplinirea următoarelor sarcini:

- preluarea actelor și ștampilelor debitorului (solicitarea actelor contabile, documentelor privind activitatea economică a debitorului etc.);

- prezentarea raportului privind executarea măsurilor de asigurare. Într-un termen de cel mult 45 de zile de la desemnarea sa, administratorul provizoriu va prezenta instanței de judecată un raport privind starea debitorului și își va expune părerea dacă în privința debitorului urmează a fi intentată procedura de insolvență, procedura simplificată de faliment sau să fie respinsă cererea introductivă. Raportul administratorului urmează să fie examinat într-o ședință unică cu studierea referinței debitorului și obiecțiilor creditorilor;

- dispunerea de bunurile perisabile sau supuse deprecierei. Administratorul provizoriu este obligat să întreprindă toate măsurile pentru înstrăinarea bunurilor perisabile în scopul conservării la maxim a valorii masei debitoare ;

- conservarea, administrarea bunurilor care se află sub riscul de a se distruge și/sau de a se deprecia;

- pregătirea tabelului preliminar al creanțelor. Administratorul provizoriu trebuie să înregistreze în instanța de judecată tabelul preliminar al creanțelor cu indicarea tipului acestora (garantate, chirografare). Acesta va fi un tabel provizoriu și creanțele vor avea statut provizoriu până la ședința de validare. Includerea sau neincluderea unei creanțe în tabelul preliminar nu poate fi contestată în instanța de insolvență.

10. Administratorul provizoriu, administratorul/lichidatorul

10.1. Dacă la etapa intentării procedurii instanța de judecată va desemna un administrator provizoriu pentru perioada de observație a debitorului, ulterior se va desemna un administrator pentru procesul de insolvență sau procedura de restructurare a debitorului.

Pentru conducerea activității debitorului în cadrul procedurii falimentului și al procedurii simplificate a falimentului se va numi un lichidator.

În calitate de administrator al insolvenței (administrator provizoriu) poate fi desemnată o persoană fizică înregistrată în calitate de întreprinzător individual, independentă față de creditorii și debitor.

Pentru a putea fi desemnată în calitate de administrator, persoana trebuie să corespundă următoarelor criterii:

- să fie cetățean al RM, cu domiciliu permanent pe teritoriul ei;

- să aibă studii superioare în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

- să aibă experiență de cel puțin 5 ani de activitate în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

- să dispună de certificat de instruire profesională în vederea desfășurării activității de administrator;

- să nu aibă antecedente penale.

Persoana care depune cererea introductivă (debitorul sau creditorul) propune candidatura administratorului provizoriu/ administratorului și instanța este obligată să-l desemneze (art.16, 20, 63 (4)); pe urmă adunarea creditorilor este în drept fără motiv să ceară destituirea acestui administrator și să propună pe altul (art.65). Acestea sunt niște prevederi noi pentru Legea insolvenței.

10.2. Nu vor putea fi numiți în calitate de administrator:

a) membrii organelor de conducere ale debitorului, persoanele care au deținut funcții în organele de conducere ale debitorului sau persoanele care dețin cote de participație ori acțiuni în capitalul social al debitorului;

b) persoanele care au deținut funcții de conducere sau care au fost asociați ai unui alt debitor declarat insolvent în ultimele 24 de luni;

c) asociații cu răspundere nelimitată în societățile în nume colectiv și în comandită;

d) persoanele cu antecedente penale;

e) persoanele lipsite, în temeiul unei hotărâri judecătorești, de dreptul de a administra întreprinderi și alte persoane juridice;

f) persoanele apropiate sau dependente de judecătorul care examinează cazul de insolvență.

Liquidatorul urmează să întrunească condițiile prevăzute de art.90 alin.(1) CC, precum și alte condiții suplimentare stabilite de legi speciale.

10.3. Din sensul art.63 alin.(6) din Lege, administratorul și lichidatorul sînt înscrși în registrul de stat al persoanelor juridice și în registrul de stat al întreprinzătorilor individuali,

astfel o condiție obligatorie pentru a fi desemnați în aceste funcții este deținerea de către aceștia a calității juridice de întreprindere individuală.

10.4. Administratorul și lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență. Atribuțiile principale ale administratorului sunt stabilite la art.66 din lege și nu pot fi remise altor persoane sau organe.

Acțiunile administratorului trebuie să fie orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, administratorul provizoriu are dreptul la remunerare, precum și la recuperarea cheltuielilor suportate pentru acțiunile sale (notificarea creditorilor, comunicarea actelor de procedură etc.). Quantumul de remunerare este stabilit de instanța de insolvență în mărime fixă potrivit art.25 alin.(6) din lege. Afăt sumele pentru remunerarea administratorului, cât celelalte cheltuieli necesare, efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului.

Dacă în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente, *remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor*, efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului, *le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului în mod solidar* (art.32 alin.(2) din lege).

Modalitatea de repartizare a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolvență într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Administratorul insolvențat, de asemenea, are dreptul la remunerație și la restituirea cheltuielilor aferente. Remunerația se compune din *onorariul fix* stabilit de comitetul creditorilor, care se plătește lunar din contul debitorului și *onorarii de succes* sub formă procentuală ce se stabilește de comitetul creditorilor și se achită din contul creditorilor în urma valorificării masei debitoare. Onorariul de succes poate fi de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare.

În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza grilei prevăzute în Regulamentul privind remunerarea administratorului procesului de insolvență, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1717 din 27.12.2002.

Pe lângă onorariul fix și cel de succes, comitetul sau adunarea creditorilor poate decide acordarea unei plăți unice administratorului în cazul în care acesta propune un plan de restructurare acceptat și confirmat.

Cheltuielile aferente efectuate de administrator (publicare, notificare, convocare și comunicarea actelor de procedură) vor fi suportate din patrimoniul debitorului.

Dacă debitorul nu dispune de bunuri pentru acoperirea cheltuielilor de insolvență, achitarea onorariului fix administratorului se trece în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

În sensul Legii insolvenței, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: *debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii*. Instanța citează administratorul, membrii de conducere ai debitorilor, președintele comitetului creditorilor, însă neprezentarea acestora nu împiedică examinarea cauzei. Încheierea e susceptibilă cu recurs de persoanele vizate.

Dacă masa debitoare nu se valorifică și nu există mijloace bănești, sumele cuvenite ca onorarii administratorului pot fi înlocuite cu transmiterea în natură a bunurilor din masa debitoare evaluată la suma datoriei. Transmiterea bunurilor se face în temeiul hotărârii comitetului creditorilor, confirmată de instanța de insolvență. Confirmarea se va face prin înscrierea sintagmei “se aprobă” pe hotărârea comitetului creditorilor.

Deși art.70 alin.(13) din lege prevede, în cazul lipsei sau insuficienței bunurilor, trecerea cheltuielilor pentru remunerarea administratorului doar pe seama organelor de conducere ale debitorului, acestea vor putea fi recuperate și de la asociații sau acționarii debitorului.

Concluzia rezultă din faptul că, potrivit art.52 alin.(1) și (2) din lege, remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu și ale administratorului se atribuie la cheltuieli ale procesului de insolabilitate și alte obligații ale masei debitoare, reprezentând niște creanțe care au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolabilitate. Or, potrivit art.159 alin.(4) din lege, în cazul în care, la distribuția finală, se constată că bunurile care alcătuiesc masa debitoare nu sunt suficiente pentru plata creanțelor înregistrate în tabelul definitiv consolidat, instanța de insolabilitate va autoriza, în mărimea creanțelor neacoperite, executarea silită din bunurile membrilor organelor de conducere ale debitorului declarate culpabile de neîndeplinirea obligațiilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art.14 și 248 și, după caz, *din patrimoniul asociațiilor (membrilor, acționarilor)* cărora le-ar fi imputată apariția stării de insolabilitate a debitorului, pronunțând o încheiere definitivă și executorie.

10.5. La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a administrației publice centrale de specialitate /autorităților administrației publice locale sau din oficiu, instanța de judecată poate destitui administratorul din motivele specificate la art.71 alin.(1) din Legea insolabilității.

După audierea administratorului, instanța adoptă o încheiere de destituire, prin aceasta desemnând concomitent un alt administrator în condițiile art.63 din lege.

Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către administrator. Încheierea de respingere a propunerii comitetului creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice membru al lui. Dacă cererea de destituire a fost formulată de adunarea creditorilor, încheierea de respingere a cererii se poate contesta cu recurs de către orice creditor.

Dacă are motive întemeiate, administratorul poate adresa instanței o cerere de demisie. Încheierea de admitere a demisiei nu este susceptibilă de recurs, cea de respingere a cererii poate fi contestată de administrator.

10.6. Potrivit art.71 alin.(8) din Lege, în cazul în care administratorul/lichidatorul nu își poate exercita temporar atribuțiile (boală, deplasare pe un termen mai îndelungat ș.a.), la cererea lui, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, instanța de insolabilitate îi desemnează un locțiitor.

Legea nu prevede în mod expres situațiile în care încetează activitatea administratorului în circumstanțe ce nu depind de voința cuiva, însă aceasta poate înceta în caz de deces, pierdere sau limitare a capacității de exercițiu sau de alegere, de numire a administratorului la o funcție incompatibilă cu exercitarea funcției și în alte cazuri.

Pentru comiterea acțiunilor ilegale, administratorul poartă răspundere disciplinară, materială, contravențională sau penală.

Pentru neîndeplinirea obligațiilor sau neprezentarea raportului pentru perioada sa de activitate, instanța de insolabilitate, după un avertisment, îi poate aplica administratorului o amendă printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Răspunderea contravențională și penală se va aplica în afara procesului de insolabilitate.

11. Adunarea Creditorilor, Comitetul Creditorilor

11.1. Creditorii participă procesual în procesul insolabilității atât în mod individual, cât și prin organele sale: adunarea creditorilor și comitetul creditorilor.

Toți creditorii debitorului într-un proces de insolabilitate reprezintă adunarea creditorilor. Acesta este un organ colegial care exercită în numele creditorilor toate acțiunile cu privire la creanțele debitorului insolabil și repartizarea masei debitoare (art.54-59 din Legea insolabilității).

Adunarea creditorilor nu este în drept să soluționeze chestiunile care, conform legii, sunt atribuite administratorului insolabilității sau debitorului. Excepție de la aceste norme legale vor

face situațiile în care problemele discutabile au fost incluse în ordinea de zi a adunării creditorilor la inițiativa acestui organ.

Instanța de insolvență poate anula hotărârile adoptate de adunarea creditorilor la cererea administratorului insolvenței (lichidatorului) sau a reprezentantului debitorului sau la cererea creditorilor îndreptățiți de lege (depusă în termen de 5 zile de la data luării de cunoștință) dacă se invocă încălcări de procedură sau pentru motive de ilegalitate.

Cererea menționată se soluționează în ședință publică în cel mult 10 zile de la data depunerii. La ședință sunt invitați: persoana care a introdus cererea, administratorul și președintele adunării creditorilor.

Instanța de insolvență se va pronunța printr-o încheiere de anulare sau una de respingere a cererii de anulare. Prima încheiere poate fi contestată cu recurs de orice creditor (chirografar sau garantat), cea de-a doua – de către participantul la proces care a cerut anularea hotărârii.

11.2. Se va lua în vedere că instanța de insolvență, examinând contestațiile împotriva hotărârilor Adunării creditorilor, în caz de admitere a contestațiilor, va putea anula doar hotărârea Adunării creditorilor, dar nu și procesul verbal al ședinței, deoarece potrivit art.56 alin.(17) din lege în procesul-verbal al adunării creditorilor, de rînd cu hotărârea adoptată, care constituie obiectul contestației, se consemnează data, ora și locul adunării, quantumul total al creanțelor cu drept de vot înregistrate în tabelul de validare a creanțelor, numărul de creanțe cu drept de vot reprezentate la adunare, numele și prenumele președintelui și secretarului adunării, ordinea de zi, tezele principale ale cuvîntărilor pe marginea ordinii de zi, numele și prenumele celor care au ținut discursuri, anexele la procesul-verbal (lista creditorilor cu drept de vot, dovada înștiințării creditorilor despre convocarea adunării, actele de certificare a împuternicirilor reprezentanților creditorilor prezenți la adunare, informația despre ținerea adunării creditorilor adusă la cunoștință creditorilor și textul buletinului de vot, procesul-verbal privind rezultatul votului, lista materialelor pentru ordinea de zi, textul discursurilor și al opiniilor separate ale creditorilor la cererea acestora, dările de seamă și rapoartele prezentate adunării creditorilor, exemplare ale regulamentelor și/sau ale altor acte aprobate de adunarea creditorilor, alte documente prevăzute în hotărârea adunării creditorilor, care nu constituie parte integrantă a hotărârii, dar constituie informații și date despre procedura desfășurării Adunării creditorilor și care pot fi utilizate de către părți și instanță ca probe și argumente întru admiterea sau respingerea contestației.

11.3. Un alt organ prin care participă creditorii la procesul de insolvență este comitetul creditorilor. Acesta se instituie inițial de instanța de insolvență prin hotărârea de intentare a procesului respectiv, pînă la convocarea adunării creditorilor. Ulterior componența acestui organ poate fi menținută, revocată, suplinită sau redusă de adunarea creditorilor.

Atribuțiile și modul de funcționare a comitetului creditorilor sunt prevăzute la art.61-62 din Legea insolvenței.

Împotriva hotărârilor comitetului creditorilor se poate depune contestație în instanța de insolvență de către orice creditor sau administrator/lichidatorul insolvenței în termen de 5 zile de la adoptarea acesteia.

Legea prevede un termen restrîns de soluționare a contestației – 10 zile lucrătoare, într-o ședință publică cu invitarea persoanei care a depus-o, a administratorului/lichidatorului și a președintelui comitetului creditorilor.

În privința contestației, instanța se va pronunța printr-o încheiere de anulare a hotărârii sau de respingere a anulării. Încheierea va fi susceptibilă de recurs de către persoanele vizate în ea.

12. Clasele de creditorii, rangurile

12.1. În dependență de prioritatea ce o au la satisfacerea creanțelor, creditorii se împart în creditori garanți, creditori chirografari și creditorii ale căror creanțe au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolvență (**creditorii masei**).

Creditori garantați (art.50 din lege) – sunt persoane ale căror creanțe sunt asigurate prin garanții (gaj convențional sau legal) și au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență. În partea negarantată a creanțelor, acești creditori sunt creditori chirografari.

12.2. Gajul este un drept real constituit în favoarea creditorului asupra unui bun (drept) al altuia pentru garantarea unei creanțe, care îl îndreptățește pe creditor la satisfacerea creanței sale în mod prioritar față de ceilalți creditori din produsul bunului (dreptului) gajat. În scopul satisfacerii creanței din produsul bunului gajat, dreptul de gaj conferă creditorului gajist dreptul de a urmări bunul gajat, de a-l lua în posesie, de a-l vinde el însuși sau sub controlul instanței judecătorești. În cadrul procesului de insolvență, dreptul de gaj conferă creditorului dreptul de a fi satisfăcut cu prioritate față de alți creditori din contul bunului gajat care face parte din masa debitoare.

Potrivit Legii cu privire la gaj, gajul legal poate naște doar din creanțele statului pentru sumele datorate conform legislației fiscale și creanțele rezultate dintr-o hotărâre judecătorească.

12.3. Potrivit art.50 din Legea insolvenței, se atribuie la categoria de creditori garantați creditorul care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său, creditorul care are un drept de retenție și creanțele persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

Spre deosebire de legea veche a insolvenței, legea nouă a exclus din categoria persoanelor garantate statul, în cazul încasării impozitelor de orice fel și a taxelor vamale asupra unor bunuri care, conform legii, servesc drept garanție a plăților.

În același timp, dacă statul, în persoana organelor fiscale, a instituit un gaj legal pentru sumele datorate conform legislației fiscale, cu înregistrarea acestuia în Registrul respectiv, organele fiscale se atribuie la categoria de creditori garantați și doar în privința bunurilor pentru care a fost instituit gajul legal.

Potrivit legii, sunt atribuiți la categoria de creditori garantați persoanele care dețin un drept de retenție (art.637 – 641). Printre aceste persoane ar fi superficiarul care are dreptul de retenție a construcției până la plata despăgubirii (art.452 Cod civil), vânzătorul în cazul conservării bunului până la plata recompensei de conservare (art.780 alin.(4) Cod civil), comodatarii – în situația prevăzută de art.865 Cod civil, căraușul până la achitarea taxei de transport (art.985 alin.(3) Cod civil), antreprenorul în cazul prevederilor art.952 Cod civil, art.1066 Cod civil dreptul de retenție al comisionarului, art.1103 Cod civil dreptul de retenție al depozitarului ș.a.

12.4. Prin lege sunt atribuite la creditori garantați creanțele persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

Se va avea în vedere că persoanele fizice, care sunt parte a unui contract de investiție, pot pretinde la calitatea de creditor garantat doar dacă demonstrează prin probe veridice achitarea unor sume la contul debitorului în bancă sau în casa acestuia a sumei integrale sau parțiale a contractului de investiție și ca bun garantat (gajat, ipotecat) va constitui spațiul locativ concret construit sau construit parțial sau bunul imobil în totalitate, dacă în contractul de investiție nu este identificat concret spațiul locativ care constituie obiectul contractului de investiție.

12.5. Creditori chirografari (art.42 din lege) – sunt persoanele care, deși la momentul intentării procesului de insolvență au o creanță patrimonială față de debitor, aceasta nu este garantată, adică sunt acei creditori care nu au o garanție reală care să le asigure realizarea creanței pe care o au împotriva debitorului (ipotecă, gaj), dar numai un drept general asupra bunurilor prezente și viitoare ale debitorului lor.

Creditorii chirografari se împart în 2 categorii: creditori ale căror creanțe au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență și creditori ale căror creanțe au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolvență.

12.6. Creditorii ale căror creanțe au apărut înainte de intentarea procesului de insolvență se împart în următoarele ranguri:

Rangul I creanțele din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții;

Rangul II creanțele salariale față de angajați, cu excepția persoanelor indicate la art.247 din Legea insolvenței (membrii organelor de conducere ale debitorului) și remunerația datorată conform drepturilor de autor;

Rangul III creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor, creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, impozitele și alte obligații de plată la bugetul public național;

Rangul IV creanțele de restituire a datoriilor față de rezervele materiale ale statului;

Rangul V alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior;

Rangul VI creanțe chirografare de rang inferior care se divizează în:

- dobânda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului;
- amenzile, penalitățile și alte sancțiuni financiare (pecuniare), precum și cele cauzate de neexecutarea obligațiilor sau din executarea lor necorespunzătoare;
- creanțele din prestațiile gratuite ale debitorului;
- creanțele legate de rambursarea creditelor capitalizate și/sau împrumuturile unui asociat, acționar sau membru al debitorului ori ale persoanelor afiliate sau interdependente și alte asemenea creanțe;
- creanțele salariale ale persoanelor indicate la art.247 din lege.

12.7. Creditorii ale căror creanțe au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolvență se divizează în:

a) creditorii ale căror creanțe au apărut în legătură cu cheltuielile procedurii de insolvență;

b) creditorii ale căror creanțe au apărut în legătură cu cheltuielile în privința masei debitoare.

La cheltuieli ale procedurii de insolvență se referă:

- cheltuieli de judecată (sume plătite persoanelor care au contribuit la înfăptuirea justiției (martori, experți, specialiști), cheltuieli suportate de instanța de judecată la efectuarea actelor de procedură (înștiințarea părților, cheltuieli de căutare a părții, cheltuieli de executare a actelor de procedură etc.);

- cheltuieli suportate în legătură cu remunerația și recuperarea cheltuielilor administratorului provizoriu și a administratorului insolvenței/lichidatorului.

La cheltuieli în privința masei debitoare se referă:

- cheltuieli apărute în legătură cu acțiunile de administrare, valorificare și distribuire a masei debitoare ale administratorului;

- cheltuieli rezultate din obligațiile contractuale realizate în legătură cu intentarea procedurii de insolvență etc.

13. Creanțe, tabele ale creanțelor, validare, contestații

13.1. O etapă premergătoare celei de înaintare a creanțelor este notificarea de către administratorul provizoriu în cel mult 10 zile lucrătoare de la numirea sa a tuturor creditorilor din evidența contabilă a debitorului despre necesitatea înaintării creanțelor (art.26 alin.(2) din lege).

Termenul limită de depunere de către creditorii în instanța de insolvență a cererii de admitere a creanțelor este de 30 de zile de la data notificării (art.29 alin.(2) din lege). Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, creditorul nefiind obligat să probeze notificarea prealabilă (art.19 alin.(3) din lege). În cererea de admitere a creanțelor se va indica: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanțelor, mențiuni cu privire la eventuale drepturi de preferință și garanții. Totodată, la cerere se vor anexa documentele justificative din care rezultă creanțele și garanțiile.

Legea acordă administratorului provizoriu un termen de 15 zile pentru verificarea creanțelor și întocmirea tabelului preliminar.

În rezultatul verificării creanțelor, administratorul provizoriu va întocmi tabelul preliminar al creanțelor, ce va rezulta din:

- a) datele evidenței contabile a debitorului;

b) cererile de admitere a creanțelor înaintate de creditori.

13.2. Creanțele incluse în tabelul preliminar nu se contestă (art.29 alin.(8) din lege). Dacă sunt confirmate de administratorul provizoriu vor fi considerate a fi valabile și corecte, însă pot fi contestate după intentarea procesului de insolabilitate sau al procedurii simplificate a falimentului doar dacă au fost incluse în tabelul definitiv.

Contestația poate fi depusă cu cel puțin 3 zile înainte de ședința de validare de către debitor sau creditor, însă contestația doar a debitorului nu poate să invalideze creanța (art.143 alin.(6) din lege).

Contestațiile depuse într-un termen mai mic de 3 zile sau în cadrul ședinței de validare, sau după ședința de validare se declară tardive de către instanța de insolabilitate și se restituie fără a fi examinate.

Instanța de insolabilitate va adopta în acest sens o încheiere nesusceptibilă de recurs (legea nu o menționează cu drept de atac).

Se va reține că în pofida regulii generale privind faptul depunerii contestațiilor în maxim 3 zile până la ședința de validare, contestațiile bazate pe fals sau erori pot fi înaintate până la încetarea procesului (art.144 alin.(8) LI).

13.3. După intentarea procesului de insolabilitate, instanța mai acordă conform art.34 alin.(4) din lege – 45 de zile pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor, face apel către creditorii garantați, iar administratorul numit mai face o notificare creditorilor cunoscuți (art.35 alin.(4) din lege) pentru înaintarea creanțelor.

După expirarea termenului de 45 de zile, administratorul va verifica în termen de 15 zile creanțele și va întocmi tabelul definitiv (art.34 alin.(5) lit.b) din lege). Totodată, instanța stabilește data ședinței de validare care nu va depăși 30 de zile după întocmirea tabelului definitiv.

13.4. Dacă creditorii au înaintat creanța în tabelul preliminar, ei nu urmează să confirme repetat creanțele pentru tabelul definitiv, iar creanțele care au fost incluse în tabelul preliminar de administrator în baza datelor contabile și n-au fost susținute de creditori în termen prin cerere – nu se includ în tabelul definitiv și se consideră nevalabile (art.140 alin.(4) din lege).

Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolabilitate. Creanțele sub condiție la data deschiderii procedurii (care pot fi valorificate împotriva debitorului numai după executarea unui codebitor principal) vor fi îndreptățite să participe la distribuiri de sume în măsura permisă de această lege.

13.5. La expirarea termenului de verificare (15 zile după cele 45 acordate pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor după intentarea procesului de insolabilitate), administratorul va depune imediat tabelul în instanța de insolabilitate.

Procedura de verificare a tabelului definitiv și validarea creanțelor se va efectua în felul următor:

- judecătorul validează cu mențiunea “validat” în rubrica respectivă creanțele incluse în tabelul definitiv de către administrator care nu au fost contestate;

- în privința creanțelor contestate, judecătorul va face o consemnare în tabel cu mențiunea “creanțe cu titlul provizoriu”, în care se indică suma creanței, persoana care a depus contestația, ceea ce va însemna că creanțele în cauză sunt admise provizoriu pe perioada examinării contestației.

O creanță se va considera validată dacă ea, fiind acceptată și inclusă de administratorul insolabilității în tabelul definitiv al creanțelor nu a fost contestată de debitor sau creditori cu cel puțin 3 zile înainte de ședința de validare ori dacă, fiind introdusă o contestație, a fost ridicată.

Instanța de insolabilitate va valida sau confirma contestarea creanței debitorului, dar nu se va putea opune unei creanțe, chiar și împotriva unei creanțe vădit neîntemeiate, dacă nimeni din participanții la proces nu o contestă.

13.6. Contestațiile se examinează în ședința de validare sau în cadrul unei ședințe speciale cu citarea atât a contestatorului, cât și a creditorului a cărui creanță a fost contestată, a administratorului sau a oricărei persoane cointeresate în chestiunea dată.

În procesul examinării contestațiilor, contestatorul și/sau creditorul a cărui creanță a fost contestată, precum și administratorul sau alte persoane au dreptul să prezinte oricare probe și dovezi și să-și exercite toate drepturile sale de parte în proces conform CPC.

Instanța de insolvență în rezultatul examinării contestației adoptă o încheiere de admitere sau de respingere a contestației care poate fi contestată cu recurs. Încheierea este executorie pentru administrator și pentru toți creditorii și constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau a tabelului definitiv consolidat fără a se convoca ședința specială de validare.

13.7. Dacă în procesul examinării contestațiilor se constată un litigiu de drept (art.144 alin.(4) din lege), instanța admite contestația, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată poate să intenteze un proces separat sau să preia procesul suspendat care era pendinte pe rol în temeiul art.79 alin.(4).

Existența unui litigiu de drept se constată de instanța de insolvență în fiecare caz aparte pe baza probelor și dovezilor prezentate, ținând cont de faptul că însuși examinarea contestației presupune în sine un litigiu de drept și care este definitivat prin admiterea sau respingerea contestației, or, potrivit legii insolvenței, creanța validată are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Admiterea contestației prin constatarea unui litigiu de drept, cu radierea creanței din tabel, poate avea loc în cazurile în care creanța solicitată de creditor pentru a fi admisă, nu se confirmă prin probele și argumentele invocate și administrate, iar confirmarea acestora presupune diverse acțiuni procesuale (efectuare de expertize, evaluări, probe suplimentare, care urmează a fi apreciate respectiv).

În asemenea situații, creditorul a cărui creanță nu a fost validată prin admiterea contestației, este în drept de a intenta un proces separat, după regulile generale, în instanța competentă și nu în instanța de insolvență.

Această concluzie rezultă și din faptul că în situația în care se admite o contestație în privința creanței unui creditor, al cărui litigiu de drept (la acțiunea creditorului împotriva debitorului) se află suspendat, ca rezultat al înaintării creanței în instanța de insolvență, în altă instanță, procesul poate fi preluat de creditor în aceeași instanță.

Potrivit art.141 din Legea insolvenței, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată și aceasta va cuprinde, inclusiv, suma datorată, temeiul creanțelor, iar la cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele.

13.8. După ce toate contestațiile la creanțele incluse în tabelul definitiv au fost examinate, administratorul va prezenta instanței de insolvență tabelul definitiv consolidat care va cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează a fi admise în tabelul definitiv și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor.

Tabelul definitiv consolidat are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, titularii cărora au dreptul ulterior să participe la vot la adunarea creditorilor conform atribuțiilor conferite de lege. Astfel, odată cu confirmarea creanțelor are loc legitimarea statutului procesual al creditorilor.

13.9. Art.145 din Legea insolvenței prevede situația înaintării tardive a creanțelor. Astfel, titularul unei creanțe născute anterior intentării procesului care nu depune cererea de validare a creanțelor în termenul prevăzut prin hotărârea instanței de insolvență (cel mult 45 de zile de la data intentării procedurii) va fi decăzut din drepturile prevăzute de alin.(1) al art.145 din lege:

- de a participa și a vota la adunarea creditorilor;
- de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolvenței;
- de a participa la distribuie de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al procedurii falimentului;
- de a-și realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia;
- de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

Decăderea din aceste drepturi nu va avea loc dacă notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor legii.

În cazuri excepționale, creditorului ar putea depune instanței o cerere motivată de repunere în termen a cererii de admitere a creanței. Instanța de insolvență va pronunța o încheiere de repunere în termen a cererii de admitere a creanței în următoarele cazuri:

- nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului prevăzută la art.35 alin.(4) din Legea insolvenței (art.145 alin.(2) din lege).

- termenul de înaintare a creanțelor nu a fost respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului (spre exemplu, creditorul s-a aflat timp îndelungat peste hotare, s-a aflat în concediu medical un timp îndelungat cu o situație de imposibilitate de înaintare a creanțelor);

- termenul de înaintare a creanțelor nu a fost respectat din cauza unor circumstanțe legate de obiectul creanței;

Încheierea de repunere în termen menționată poate fi contestată cu recurs de către administratorul insolvenței, debitor și creditorii și servește temei pentru numirea unei ședințe speciale de validare pe cheltuielile creditorului întârziat, precum și al rectificării tabelului definitiv al creanțelor (art.145 alin.(4) din lege).

13.10. Un rol important în stabilirea cercului creditorilor îl are tabelul de creanțe, care la diferite etape a procesului are o denumire diferită:

- *tabel preliminar de creanțe* – acest tabel cuprinde creanțele născute înainte de perioada de observație, înregistrate de administratorul provizoriu în urma verificării lor, suma solicitată de creditor, suma acceptată și rangul de prioritate;

- *tabel definitiv de creanțe* – acest tabel cuprinde creanțele asupra patrimoniului debitorului la data deschiderii procedurii, inclusiv cele acceptate în tabelul preliminar, precum și creanțele admise în urma soluționării contestațiilor, suma solicitată, suma admisă și rangul de prioritate.

- *tabel definitiv consolidat* – tabel care cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca fiind admise în tabelul definitiv de creanțe, precum și creanțele rezultate în urma soluționării contestațiilor.

Se va reține că atât în tabelul preliminar, precum și în tabelul definitiv și cel consolidat, administratorul urmează să precizeze numele sau denumirea creditorului, clasa creditorului (garantat sau chirografar), rangul creditorului, mărimea creanței solicitate de creditor și suma acceptată de administrator, tipul creanței: dacă creanța este *garantată* (se precizează titlul din care izvorăște garanția), *sub condiție* sau *nescadentă*.

14. Intentarea procesului de insolvență, efectele

14.1. Termenul de examinare a cererii introductive de intentare a procesului de insolvență pe baza existenței temeiurilor de insolvență nu poate fi mai mare de 60 de zile lucrătoare. Din motive întemeiate termenul poate fi prelungit cu 15 zile.

După judecarea cererii, instanța va pronunța una din soluțiile prevăzute la art.30 alin.(4) și (5) din lege.

Pronunțarea hotărârii de intentare a procedurii de insolvență califică existența temeiurilor de fapt privind declararea unei persoane insolvente. Ea (hotărârea) nu modifică statutul creditorilor debitorului insolvent, deoarece aceștia vor căpăta drepturi doar după validarea creanțelor.

În aceeași ordine de idei, hotărârea nominalizată nu hotărăște în privința tipului de procedură aplicabilă (faliment sau restructurare), pentru aceasta fiind necesar un act de dispoziție suplimentar.

Prin hotărârea de intentare a procesului de insolvență, instanța va da o apreciere concluziilor administratorului provizoriu, va prevedea mărimea revendicărilor asupra cărora obiectele debitorului sau creditorilor au fost respinse sau considerate întemeiate, va desemna administratorul insolvenței, va institui un comitet al creditorilor.

În conținutul hotărârii de intentare a procesului de insolvență urmează să fie indicat:

- denumirea/numele și prenumele, sediul/adresa, codul fiscal, domeniul de activitate al debitorului;
- numele, prenumele, adresa administratorului insolvenței;
- locul, data și ora ședinței de validare a mărimii creanțelor (ședința de validare) și, după caz, locul, data și ora adunării creditorilor de audiere a raportului administratorului insolvenței (adunarea de rapoarte);
- ora intentării procesului de insolvență.

De asemenea, dispozitivul hotărârii trebuie să conțină notificarea creditorilor despre intentarea procesului de insolvență, care va cuprinde:

- a) termenul-limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv – în cel mult 45 zile de la data intentării procesului;
- b) termenul de întocmire a tabelului definitiv – în cel mult 15 de la expirarea termenului pentru înaintarea creanțelor;
- c) convocarea ședinței de validare a creanțelor – în cel mult 30 zile de la data expirării termenului pentru întocmirea tabelului definitiv de creanțe. La aceeași dată poate fi convocată și adunarea de rapoarte.

În conformitate cu art.35 din Lege, hotărârea de intentare a procedurii de insolvență urmează a fi publicată în termen de 2 zile din data adoptării de către administrator.

Hotărârea menționată poate fi contestată doar cu recurs și doar de către debitor.

14.2. Cu privire la efectele hotărârii de intentare a procesului de insolvență, instanțele vor reține că:

- dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare este transmis administratorului insolvenței. De asemenea, debitorul nu va putea dispune de disponibilul din conturile sale fără un ordin al administratorului;
- se suspendă activitatea organelor de conducere ale debitorului, totodată legitimându-se activitatea organelor nejurisdicționale (adunarea creditorilor, comitetul creditorilor);
- sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvenței în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de alte organe abilitate, se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvență;
- este interzisă răscumpărarea sau procurarea de către debitor a acțiunilor plasate;
- asociații debitorului nu au dreptul la separarea cotei de participare din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau cu excluderea debitorului din lista asociaților;
- se suspendă calcularea penalităților, dobânzilor și altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului.

14.3. Într-un termen de cel mult 100 de zile de la data intentării procedurii de insolvență se convoacă adunarea creditorilor ce poartă denumirea adunarea de raportare. Administratorul insolvenței urmează să prezinte un raport privind starea economică a debitorului și cauzele care au provocat insolvența.

În dependență de situația economică a debitorului și părerile creditorilor la această adunare urmează a fi adoptată una din hotărârile:

- de intentare a procedurii de restructurare a debitorului;
- de intentare a procedurii falimentului.

Dacă adunarea creditorilor de raportare hotărăște restructurarea debitorului, hotărârea trebuie confirmată de instanța de insolvență. Într-un termen de cel mult 5 zile, instanța va emite o încheiere privind intentarea procedurii de restructurare a debitorului și va stabili un termen de 30 de zile pentru prezentarea planului procedurii de restructurare. Încheierea instanței de insolvență de aprobare a hotărârii adunării creditorilor privind aplicarea procedurii de restructurare sau privind neadmiterea restructurării debitorului poate fi atacată cu recurs de persoana care a depus planul, administratorul insolvenței, de debitor sau creditorii.

Dacă părțile nu au depus planul în termenul stabilit, ele decad din dreptul de a-l depune și instanța va dispune printr-o încheiere trecerea la procedura falimentului.

Dacă se aprobă propunerea administratorului insolabilității de încetare a activității întreprinderii insolabile, instanța va pronunța o încheiere de continuare a procedurii de insolabilitate și intrarea în faliment a debitorului.

14.4. În prezența condițiilor prevăzute la art.115 alin.(1) din Legea insolabilității, instanța va decide intrarea imediată în faliment a debitorului. Prin încheierea de intrare în faliment, care urmează a fi publicată în conformitate cu art.7 din lege, instanța va dispune:

- dizolvarea societății debitoare;
- desemnarea unui lichidator (poate fi numită și persoana care îndeplinește funcțiile administratorului insolabilității sau altă persoană);
- valorificarea și lichidarea masei debitoare.

15. Masa debitoare

15.1. Prin *masă debitoare* se semnifică bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită.

Toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și toate pe care acesta le dobîndește pe parcursul procesului formează masa debitoare, care servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

Urmează a fi distinsă noțiunea de masă debitoare de noțiunea de *masă credală*, ultima semnificînd în sine pasiv constituit din totalitatea obligațiilor debitorului insolabil față de creditori.

15.2. Nu se includ în masa debitoare bunurile specificate la art.40 din Legea insolabilității.

Potrivit legii nu se includ în masa debitoare bunurile scoase din circuitul civil, bunurile care, în conformitate cu Codul de procedură civilă, nu sînt pasibile de executare silită și drepturile patrimoniale inalienabile ale debitorului.

Cu toate că legea face referire la bunurile ce nu se includ în masa debitoare, care, în conformitate cu Codul de procedură civilă, nu sînt pasibile de executare silită, acestea sînt indicate în art.89 Cod de executare.

Printre aceste bunuri se enumeră semințele de culturi agricole pentru însămînțare și sădire, nutrețul pentru vitele care nu au fost urmărite, necesar pînă la strînsul nutrețurilor noi sau pînă la scoaterea vitelor la pășunat, după caz, produsele agricole perisabile, conform unei liste aprobate de Guvern, bunurile din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, alte bunuri care, conform legii, nu pot fi urmărite.

15.3. Dacă în masa debitoare există bunuri excluse din circuitul civil, administratorul insolabilității notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să ridice bunurile în termen de 30 de zile calendaristice din momentul notificării. În cazul încălcării acestui termen, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor excluse din circuitul civil.

15.4. Este important de reținut că fondul social de locuințe, instituțiile preșcolare și obiectivele de infrastructură comunală vor fi valorificate/lichidate în conformitate cu legea, iar autoritățile administrației publice locale au dreptul de preemțiune.

În cazul în care bunurile nominalizate nu vor putea fi valorificate/lichidate, vor fi transmise autorităților administrației publice locale în modul prevăzut de lege.

Obligațiile de întreținere și de menținere în funcțiune a acestor obiective conform destinației lor trec la autoritățile administrației publice locale la expirarea a 30 de zile de la notificarea lor despre acest fapt. Obiectivele sînt transmise necondiționat în starea în care se află la data transmiterii lor. Finanțarea întreținerii acestor obiective se efectuează de la bugetele respective.

Chiar și în cazul valorificării și/sau lichidării fondului social de locuințe, a instituțiilor preșcolare și a obiectivelor de infrastructură comunală păstrarea destinației lor este obligatorie. În caz de nerespectare a destinației lor, autoritatea administrației publice locale poate solicita instanței de judecată anularea dreptului de proprietate al cumpărătorului sau al dobânditorului și remiterea acestui drept către autoritatea administrației publice locale. În acest caz, mijloacele bănești achitate de cumpărător sau valoarea creanței stinse dobânditorului vor fi restituite acestora de la bugetul autorității administrației publice locale care a solicitat anularea.

16. Separarea bunului din masa debitoare

16.1. Dacă o persoană demonstrează în baza unui drept real sau personal că un bun nu poate fi inclus în masa debitoare, ea neavând statut de creditor chirografar, va putea solicita separarea bunului din masa debitoare, adresînd în acest sens o cerere motivată administratorului insolabilității. Dacă administratorul va refuza separarea, persoana va sesiza instanța de insolabilitate.

Se atenționează instanțele de judecată că, spre deosebire de Legea insolabilității nr.632 din 14.11.2001, care prevedea în art.59 că în cazul separării bunului din masa debitoare nu se aplică Legea insolabilității, competența acestor cerințe revenind judecătorilor de drept comun, Legea nr.149 din 29.06.2012 prevede expres (art.48) competența instanței de insolabilitate (curtea de apel) de a soluționa cerințele de separare a bunului dacă administratorul insolabilității a refuzat separarea.

În privința cererii de separare a bunului, instanța se va pronunța printr-o hotărîre în care va forma loturi de atribuire a bunurilor, ținînd cont de acordul părților, de natura bunurilor, mărimea cotei-părți ce se cuvine fiecăruia, de faptul dacă unii coproprietari nu au făcut construcții sau îmbunătățiri etc. La necesitate, în prealabil instanța poate dispune printr-o *încheiere* efectuarea unei expertize, care va arăta criteriile de separare sau va facilita partajarea masei debitoare.

16.2. Dacă nu este posibilă partajarea în natură a bunului sau separarea acestuia, instanța de insolabilitate va emite o *încheiere*, prin care va raporta cu titlul provizoriu bunul la masa debitoare și îi va stabili un termen administratorului provizoriu pentru achitarea contravalorii bunului solicitantului. Dacă administratorul va achita în termen suma convenită solicitantului, bunul va fi inclus în masa debitoare printr-o *hotărîre* a instanței de insolabilitate.

În cazul în care administratorul nu a achitat în termenul stabilit solicitantului suma convenită, instanța de insolabilitate va dispune printr-o *încheiere* vînzarea bunului. Sumele rezultate din vînzarea bunului vor fi împărțite de instanța de insolabilitate potrivit dreptului real.

17. Valorificarea masei debitoare

17.1. După intentarea procedurii falimentului, sarcina de bază a lichidatorului este valorificarea cît mai avantajoasă și lichidarea masei debitoare, însă numai cu acordul expres al comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor. Termenul acestor acțiuni (valorificarea și lichidarea) nu trebuie să depășească 2 ani de la intentarea procedurii falimentului.

17.2. Din punct de vedere procedural, valorificarea masei debitoare este o etapă a procedurii de faliment extrajudiciară, în care sunt implicați lichidatorul, adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor. Rolul instanței de insolabilitate la această etapă este unul de supraveghere, aceasta intervenind doar în cazurile în care legea obligă autorizarea de către ea a unor acte sau acțiuni.

Valorificare masei debitoare presupune existența următoarelor etape:

a) *evaluarea bunurilor masei debitoare* (se efectuează de către un evaluator angajat);
b) *prezentarea de către lichidator a unui raport* în fața comitetului sau adunării creditorilor despre rezultatele evaluării masei debitoare (se prezintă în cel mult 10 zile de la finisarea procesului de evaluare).

c) aprobarea raportului la ședința Adunării creditorului reprezintă *autorizarea începerii acțiunilor de vînzare* a bunurilor masei debitoare. În cazul în care Adunarea creditorilor nu aprobă raportul de evaluare sau nu se expune asupra lui pe parcursul a 15 zile, lichidatorul se va

putea adresa instanței de insolvență pentru confirmarea acestor propuneri. Dacă instanța aprobă raportul, din acest moment valorificarea masei debitoare se va face sub controlul instanței de judecată. Încheierea prin care se refuză aprobarea modului, termenelor, prețului sau condițiilor de valorificare a masei debitoare poate fi contestată cu recurs.

d) *vânzarea masei debitoare* se face prin diferite metode:

- licitație (cu strigare, cu reducere) art.118-121 din Legea insolvenței;
- vânzare prin concurs se desfășoară în conformitate cu art.122 din Legea insolvenței;
- vânzare prin negocieri directe (art.123 din lege);
- vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic (art.129 din lege).

18. Valorificarea bunurilor grevate

18.1. O modalitate nouă în Legea insolvenței este modalitatea de valorificare a bunurilor grevate a creditorilor garanți care, în aspectul legii, în principiu, are o analogie a modalității exercitării dreptului de gaj.

Astfel, potrivit art.131 din lege, creditorul garantat care intenționează să-și valorifice garanția, va înștiința administratorul insolvenței/lichidatorul despre acest lucru, arătând prin notificare condițiile și modalitatea de valorificare și/sau de vânzare a bunului afectat cu garanție, precum și prețul de vânzare după o expertiză a valorii lui.

Odată cu primirea notificării, administratorul insolvenței/lichidatorul este îndreptățit să procedeze la valorificarea și/sau la vânzarea bunului grevat cu garanție în condițiile expuse de creditorul garantat. Administratorul insolvenței/lichidatorul se poate opune valorificării și/sau vânzării bunului grevat cu garanție în condițiile invocate de creditorul garantat numai dacă acestea contravin legii.

În cazul în care intenția de vânzare a bunului grevat cu garanție vine de la administratorul insolvenței/lichidator, acesta trebuie, sub sancțiunea nulității, să facă o notificare a vânzării către creditorul garantat, în care va propune condițiile, modalitatea și prețul de vânzare a bunului.

Creditorul garantat este obligat ca, în termen de 7 zile de la primirea notificării, să accepte propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului ori să se pronunțe pentru o posibilitate mai avantajoasă de valorificare a bunului. Dacă, în acest termen, creditorul garantat nu s-a pronunțat în scris asupra propunerii de vânzare a bunului, ea se consideră acceptată în condițiile indicate în notificare. Dacă creditorul garantat respinge propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului fără a indica o posibilitate de vânzare mai avantajoasă a bunului, acesta va fi vândut de administratorul insolvenței/lichidator în condițiile din notificare. Dacă creditorul garantat se pronunță în termen, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să ia în considerare posibilitatea mai avantajoasă de valorificare propusă de creditor.

Dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. Administratorul insolvenței/lichidatorul transmite efectiv bunul grevat cu garanție în posesia creditorului garantat sau consimte în scris în formă autentică să îl pună la dispoziția acestuia în momentul convenit în preaviz. În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, bunul trece în posesia creditorului garantat după expirarea termenului din preaviz în temeiul unei încheieri judecătorești, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

18.2. Pentru creditorii chirografari este interzisă executarea silită în mod individual a masei debitoare pe întreaga perioadă a procesului de insolvență.

Creditorii garanți au privilegiu, în sensul că pot să-și valorifice bunurile grevate cu garanții după ce expiră 180 de zile din data intentării procedurii de insolvență, cu excepția cazului de inițiere a procedurii de restructurare a debitorului, în care interdicția de executare silită se va prelungi pe perioada moratorului.

Urmărirea silită a bunurilor grevate cu garanții ar putea fi începută de creditorii garanți și înainte de expirarea termenului de 180 de zile. Aceștia urmează să adreseze instanței de insolvență o cerere în acest sens, cu prezentarea dovezilor despre faptul că suportă pierderi

prin diminuarea valorii bunului grevat și nu există posibilitatea de compensare a pierderii valorii bunului. În privința cererii, instanța de insolvență se va pronunța printr-o încheiere. Legea nu prevede posibilitatea examinării cererii cu prezența părților interesate și nici posibilitatea contestării încheierii.

18.3. Dacă în procesul valorificării bunului grevat cu garanții există mai mulți creditori garantați incluși în tabelul de creanțe și ei nu ajung la un numitor comun în privința condițiilor, prețului sau modalităților de vânzare a bunului, condițiile vor fi stabilite de instanța de insolvență la cererea administratorului sau a unuia dintre creditori.

Debitorul, creditorii (garantați și chirografari) pot face opoziție la vânzarea bunului în fața instanței de judecată. Această opoziție urmează a fi judecată în cel mult 2 săptămâni de la primirea opoziției, în ședință publică cu citarea creditorilor care au depus opoziția, a administratorului insolvenței și, după caz, a reprezentantului debitorului. Dacă părțile citate nu se prezintă, cauza se va examina în lipsa lor. Instanța va pronunța o încheiere susceptibilă de recurs de către părțile vizate în ea.

În cazul admiterii opoziției, instanța de insolvență va modifica sau anula condițiile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, informând despre aceasta administratorul, care are obligația de a se conforma măsurilor dispuse de instanță.

18.4. Cu titlu de noutate și o modalitate nouă de realizare a dreptului creditorilor garantați asupra bunului grevat este transmiterea, în condițiile art.131 alin.(10) din Lege, a bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței.

Potrivit legii, acest drept al creditorului garantat apare după respectarea altor proceduri, și anume după acțiunile de valorificare a bunului prin licitație publică, concurs sau prin negocieri directe, descrise mai sus.

Dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare.

În procesul valorificării bunului de către creditorul garantat acesta urmează să acorde terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile legii, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator.

Dacă prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului.

În cazul în care rezultatele obținute din valorificarea bunului sînt insuficiente pentru a acoperi în întregime plata obligației garantate, debitorul rămîne obligat pentru diferența de plată. În acest caz, creditorul garantat poate să își satisfacă diferența de creanță ca simplu creditor chirografar.

18.5. Este de menționat că preluarea bunului grevat de către creditorul garantat în proprietate, în contul creanței, este o modalitate de exercitare a dreptului de garanție, care oferă creditorului gajist/ipotecar prioritate față de ceilalți creditori, la satisfacerea creanței garantate, prevăzută doar de Legea insolvenței.

Atît normele Codului civil (art.491-492), cît și normele din Legea cu privire la gaj (art.61, 69-70, 75, 79), cu excepția art.66¹ ce se referă la particularitățile exercitării dreptului de gaj asupra mijloacelor bănești, și cu privire la ipotecă art.30-35), în mod expres prevăd că creditorul gajist poate exercita drepturile sale în privința bunurilor garantate prin vânzarea de el însuși a bunurilor gajate/ipotecate sau să le vîndă sub controlul instanței judecătorești și să le ia în posesiune spre a le administra, să exercite alte drepturi în corespundere cu prevederile legii.

Art.11 alin.(5) din Legea cu privire la ipotecă prevede cert că este nulă clauza din contractul de ipotecă privind trecerea dreptului de proprietate asupra obiectului ipotecii către creditorul ipotecar în cazul neexecutării sau al executării necorespunzătoare a obligațiilor asumate de către debitor.

18.6. Prevederile art.131 din Legea insolabilității, integral și în special în partea ce ține de preluarea de către creditorul garantat a dreptului de proprietate asupra bunului grevat, prin executarea creanțelor garantate, nu sunt aplicabile cauzelor pendinte, la data intentării procedurii de insolabilitate, la cererea creditorului garantat, în conformitate cu art.79 din lege, în care debitorul este pârît.

Instanțele de drept comun care examinează asemenea cauze vor aplica în mod corespunzător prevederile Codului civil, Legii cu privire la gaj, Legii cu privire la ipotecă, după care, în temeiul hotărîrii adoptate, creditorii garantați vor avea dreptul de a se adresa instanței de insolabilitate pentru exercitarea în continuare a dreptului asupra bunului garantat, inclusiv prin prevederile art.131 din Legea insolabilității de preluare a bunului grevat în proprietate.

19. Poprirea

19.1. O noțiune nouă introdusă de Legea insolabilității este “poprirea” (art.126 din lege). Aceasta reprezintă o procedură prin care administratorul insolabilității sau lichidatorul urmărește bunurile sau sumele pe care o terță persoană le datorează debitorului.

În acest sens, administratorul/lichidatorul înaintează o somație terțului dator debitorului împreună cu copia certificată a hotărîrii de intentare a procedurii de insolabilitate.

De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nici o plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile. Pot fi urmărite prin poprire mijloacele bănești, titlurile de valoare, precum și alte bunuri mobile incorporale care sunt datorate debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolabilității. Terțul poprit nu poate contesta poprirea (art.126 alin.(8) din lege).

19.2. Administratorul insolabilității va fi în drept să sesizeze instanța de insolabilitate în vederea validării popririi, în cel mult o lună din dată în care terțul urma să plătească suma, dacă acesta nu-și îndeplinește obligațiile ce îi revin.

Cererea de validare a popririi se va judeca cu citarea administratorului/lichidatorului și a terțului poprit, cu administrarea oricărei probe admisibile necesare soluționării cauzei. Terțul poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului.

Instanța va adopta o hotărîre de validare a popririi dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului. Prin hotărîrea de validare a popririi se va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului. Această hotărîre (de validare a popririi) poate fi contestată cu recurs doar de către terțul poprit.

Dacă instanța nu validează poprirea, ea va decide desființarea popririi.

Dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile incorporale, care se aflau la data înființării în posesia terțului poprit, instanța va decide predarea lor în proprietatea debitorului sau să fie întoarse bunurile mobile incorporale care au fost transmise de către terț altor persoane cu titlu gratuit sau plata contravalorii lor, dacă acestea lipsesc.

19.3. Hotărîrea de validare a popririi prin încasarea de la terțul poprit a sumei datorată debitorului se va executa potrivit prevederilor Codului de executare, responsabil pentru prezentarea titlului executoriu și alte acțiuni respective, fiind administratorul insolabilității.

În aceeași modalitate se va executa poprirea și în cazul validării popririi, asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție, dar hotărîrea va putea fi executată doar după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz.

Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează afît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

20. Procedura simplificată a falimentului

20.1. În secțiunea a 4-a, Capitolul IV din Legea insolabilității este prevăzută procedura simplificată a falimentului. Aceasta reprezintă o procedură prin care debitorul intră direct în procedura falimentului după o perioadă de observație sau odată cu intentarea procedurii de insolabilitate.

Instanțele vor lua act de faptul că procedura menționată se va aplica odată cu intentarea procedurii de insolabilitate următorilor subiecți:

- întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), titulari ai patentei de întreprinzător;

- persoanelor juridice care nu dețin nici un bun în patrimoniul lor ori ale căror bunuri sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului și nici un creditor sau terț nu se oferă să avanseze ori să garanteze sumele corespunzătoare;

- societăților comerciale și necomerciale dizolvate anterior formulării cererii introductive;

- debitorilor care nu sunt îndreptățiți să beneficieze de procedura de restructurare prevăzută de lege.

Dacă debitorul face parte din categoriile menționate, în hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate, instanța va indica:

1) inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului;

2) ridicarea dreptului de administrare de la debitor;

3) numirea lichidatorului cu stabilirea atribuțiilor acestuia;

4) obligarea persoanelor responsabile de a preda lichidatorului toate actele și informația necesară;

5) notificarea creditorilor despre termenul de prezentare a creanțelor (45 zile de la intentare), convocarea în ședința de validare, formarea comitetului creditorilor (dacă e necesar);

6) obligarea lichidatorului de a efectua notificările prevăzute la art.35 alin.(2) și (4) din lege, precum și de a prezenta proiectul bilanțului de lichidare într-un termen de 15 zile de la consolidarea tabelului definitiv.

Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate de faliment este executorie din momentul pronunțării, poate fi contestată cu recurs și urmează a fi publicată conform art.7 din Legea insolabilității.

Procedura simplificată de faliment presupune următoarele etape:

- inventarierea masei debitoare și formarea bilanțului de lichidare;

- desfășurarea ședinței de validare;

- aprobarea raportului final și a bilanțului de lichidare de către instanța de judecată (dacă nu există bunuri, se va înceta procesul de insolabilitate cu dispunerea radierii debitorului din registru);

- distribuția finală (dacă există bunuri);

- încetarea procedurii de insolabilitate cu dispunerea radierii debitorului.

Instanțele vor reține că, în cazul inițierii procedurii simplificate a falimentului față de întreprinzătorul individual, nu se va aplica procedura de observație.

20.2. Spre deosebire de art.134 din Legea insolabilității care prevede intentarea procedurii simplificate a falimentului odată cu intentarea procedurii de insolabilitate, art.137 alin.(2) prevede situația în care după intentarea procesului de insolabilitate se constată că masa debitoare nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor procesului. În acest caz, instanța va iniția îndată printr-o hotărîre procedura simplificată a falimentului după audierea adunării creditorilor și a administratorului insolabilității.

20.3. Dacă o societate se află în proces de lichidare și activele acesteia sunt insuficiente pentru satisfacerea creanțelor, lichidarea se va face în cadrul procedurii simplificate a falimentului.

Odată cu depistarea situației menționate, lichidatorul este obligat în termen de 30 de zile să depună în instanța de insolvență o cerere introductivă.

Cererea menționată urmează a fi examinată în cel mult 30 de zile de la data înregistrării.

Dacă instanța constată că activele debitorului sunt suficiente pentru satisfacerea creanțelor tuturor debitorilor, instanța va pronunța o hotărâre de refuz în declararea stării de insolvență a debitorului, hotărârea servind temei pentru continuarea procedurii de lichidare.

Dacă, dimpotrivă, se constată insuficiența activelor, se va pronunța o hotărâre de declarare a întreprinderii aflate în proces de lichidare ca fiind insolventă și se va iniția procedura simplificată a falimentului. Față de o întreprindere dizolvată, declarată insolventă nu se va aplica procedura de observare și cea de restructurare.

21. Restructurarea

21.1. Restructurarea este o procedură de insolvență aplicată debitorului, ce constă în realizarea unui set de măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice, orientate spre remedierea financiară și economică a întreprinderii pe bază de capitalizare, de reorganizare, de schimbare a structurii activelor și de modificare a procesului operațional de producție, precum și alte măsuri care nu contravin legislației în vigoare.

Procedura de restructurare se aplică prin încheierea instanței de insolvență în temeiul unei hotărâri a adunării creditorilor (art.184). Hotărârea adunării creditorilor de aplicare a procedurii de restructurare poate fi una separată la orice etapă după intentarea procesului de insolvență. În special atunci când debitorul nu a propus un plan odată cu cererea introductivă sau în termenul stabilit imediat după intentarea procedurii insolvenței.

Alternativ, în conformitate cu art.21 alin.(6), debitorul poate să declare în cererea introductivă că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a își restructura activitatea. În acest caz, instanța de insolvență va intenta procesul de insolvență printr-o hotărâre fără drept de recurs, în cel mult 10 zile lucrătoare. Instanța va stabili un termen pentru debitor pentru depunerea planului de restructurare.

Astfel deja la prima adunare a creditorilor, creditorii pot să decidă asupra planului de restructurare și în temeiul acestei hotărâri instanța să aplice procedura de restructurare și imediat aplicarea planului. Totodată, creditorii pot să nu fie de acord cu planul propus de către debitor și să adopte o hotărâre de aplicare a procedurii planului, dar să propună un termen pentru elaborarea unui alt plan.

Astfel, este preferabil debitorii să se adreseze și să discute planul cu creditorii înainte de a se adresa în instanța de judecată cu cererea introductivă.

21.2. În cadrul procedurii falimentului, pot fi constatate circumstanțe esențiale, în urma unei analize financiare ample, care ar permite concluzia că solvabilitatea debitorului poate fi restabilită. În acest caz, lichidatorul ar putea, din oficiu sau la cererea creditorilor, a reprezentantului debitorului, să convoace în termen de o lună adunarea creditorilor pentru examinarea chestiunii încetării procedurii falimentului și trecerii debitorului la procedura de restructurare.

Hotărârea adunării creditorilor privind încetarea procedurii falimentului și trecerea debitorului la procedura de restructurare urmează a fi adoptată cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot și trebuie confirmată de instanța de judecată.

Dacă aprobă hotărârea adunării creditorilor, instanța decide încetarea procesului falimentului și intenționează procedura de restructurare a debitorului.

Potrivit art.183 alin.(2) din lege, aprobarea hotărârii adunării creditorilor privind aplicarea procedurii de restructurare se face printr-o încheiere.

21.3. Unul din efectele aplicării procedurii de restructurare este instituirea unui moratoriu (amânarea pe un anumit termen) asupra executării silite a obligațiilor pecuniare ale creditorilor

existente la data aplicării procedurii de restructurare, cu excepțiile prevăzute la art.184 alin.(1) din lege.

În denumirea oficială a debitorului se folosește sintagma “în procedura de restructurare”.

Condițiile, precum și persoanele care pot propune planul procedurii de restructurare sunt specificate la art.188 alin.(1) din lege. Nu va putea propune un plan de restructurare debitorul, care în ultimii 3 ani pînă la formularea cererii introductive a mai fost subiect al unei proceduri prevăzute de Legea insolvenței, precum și debitorul al cărui administrator, director sau asociați au antecedente penale.

Structura și conținutul planului procedurii de restructurare urmează să corespundă exigențelor prevăzute la art.189, 190 din lege. Executarea planului procedurii de restructurare nu trebuie să depășească 3 ani, calculați din data confirmării, însă poate fi executat și anticipat. Dacă debitorul este de importanță vitală pentru economia națională, durata restructurării poate fi prelungită cu 2 ani.

21.4. Examinarea chestiunii acceptării planului procedurii de restructurare a debitorului ține de competența exclusivă a adunării creditorilor (art.202 din lege).

Creditorii votează planul în clase de creditori. Clasele se stabilesc în dependență de tratamentul aplicat în plan diferitor grupuri de creanțe și trebuie incluse în planul de restructurare. Clasele sunt flexibile și pot fi determinate în fiecare caz de insolvență separat. Totodată, legea prevede un set de clase de creditori prestabilit:

- clasa creditorilor garantați;
- clasa creditorilor bugetari cu creanțe de rangul trei și patru prevăzute la art.43;
- clasa creditorilor chirografari, cu excepția creditorilor de rang inferior;
- clasa creditorilor chirografari de rang inferior

Fiecare clasă votează planul separat.

Dacă adunarea creditorilor a acceptat planul, acesta se prezintă în cel mult 5 zile instanței de insolvență spre confirmare. Înainte de confirmare, instanța de insolvență audiază administratorul, comitetul creditorilor și debitorul.

Dacă va confirma planul, instanța va pronunța o hotărîre de încetare a procedurii de restructurare și aplicarea planului față de debitor.

Instanța va confirma planul procedurii de restructurare dacă cumulativ vor fi îndeplinite următoarele condiții:

- cel puțin jumătate plus una din clasele de creditori acceptă ori consideră că acceptă planul;
- în cazul existenței a doar două clase, planul se consideră acceptat dacă clasa cu cea mai mare valoare totală a creanțelor l-a acceptat;
- fiecare clasă de creditori defavorizată care a respins planul *va fi supusă unui tratament corect și echitabil prin plan.*

21.4. Se va considera că există tratament corect și echitabil situația cînd sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- nici o clasă și nici o creanță care resping planul nu primesc mai puțin decît ar primi în caz de faliment;
- o clasă și nici o creanță a unei clase nu primesc mai mult decît valoarea creanței;
- în cazul în care o clasă de creditori defavorizată respinge planul, nici o clasă de creditori cu creanțe de rang inferior clasei defavorizate neacceptate, astfel cum rezultă din ierarhia prevăzută la art.191 alin.(2) nu primește mai mult decît ar primi în caz de faliment.

Pentru a stabili că nici o clasă și nici o creanță care resping planul nu primesc mai puțin decît ar primi în caz de faliment, persoana care propune planul de restructurare sau administratorul va trebui să prezinte instanței și să includă în plan valoarea creanțelor pe care fiecare clasă de creditori (sau dacă este posibil, doar clasele defavorizate) o vor primi în caz de faliment. Pentru aceasta pot fi evaluatori pentru determinarea sumei care ar putea fi primită în cazul valorificării masei debitoare prin lichidare.

21.5. În cazul existenței temeiurilor prevăzute de art.205 din lege, instanța poate refuza confirmarea planului de restructurare, pronunțând o hotărâre de refuz în confirmarea planului. Această hotărâre nu decade participanții din dreptul de a prezenta un nou plan. Perioada maximă în care instanța poate accepta prezentarea repetată a planului de restructurare este de 4 luni din data deschiderii procedurii de restructurare.

Atît hotărârea de confirmare a planului procedurii de restructurare, cît și cea de respingere a confirmării pot fi contestate cu recurs de către creditorii, debitorul și administratorul insolvenței.

Dispozitivul hotărîrii de confirmare a planului procedurii de restructurare și de încetare a procedurii de restructurare cu aplicarea planului urmează a fi publicată în conformitate cu art.7 din lege, cu notificarea debitorului, creditorilor și membrilor comitetului creditorilor.

Din momentul rămînerii irevocabile a hotărîrii de încetare a procedurii de restructurare și aplicării planului de restructurare, debitorul reintră în dreptul de administrare a masei de active sub supravegherea administratorului.

Dacă pe parcursul aplicării planului de restructurare, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă care va avea ca efect deschiderea procedurii de faliment fără a mai fi necesară dovada insolvenței debitorului.

Deschiderea procedurii de faliment va duce la revocarea planului și creditorii ale căror creanțe au fost executate urmează să restituie tot ce au primit, cu excepția creditorilor masei și creditorilor cu creanțe de rangul I și II.

Hotărîrea instanței de insolvență cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu recurs de către creditorii.

22. Restructurarea accelerată

22.1. Cu titlu de noutate, Legea insolvenței prevede procedura accelerată de restructurare, aceasta reprezentînd o procedură prin care debitorul depune planul de restructurare accelerată o dată cu cererea introductivă și instanța de insolvență în 3 zile intenționează procedura accelerată de restructurare. (art.220 (3)).

Cererea introductivă de intentare a procedurii accelerate de restructurare poate fi depusă numai de către debitorul care se află în dificultate financiară (cu restricțiile prevăzute la alin.(2) al art.219 din lege), cu respectarea prevederilor art.16 din lege. Dificultate financiară se va considera situația în care potențialul economic al întreprinderii se află în descreștere, dar încă este capabilă să-și execute obligațiile exigibile.

La cerere urmează a fi anexate actele specificate la art.17, precum și proiectul planului procedurii accelerate de restructurare, actul actualizat de inventariere a patrimoniului.

Dacă cererea a fost întocmită cu încălcarea prevederilor art.219 alin.(1) din lege, instanța de insolvență va restitui cererea.

Despre admiterea cererii și intentarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului, instanța urmează să se pronunțe în cel mult 3 zile printr-o încheiere în care se va indica:

- intentarea procedurii de restructurare accelerată;
- punerea sub observație a debitorului; *(nu este o perioadă de observație în deplin sens precum se folosește pe parcursul legii, adică o perioadă în care instanța decide dacă să intenționeze procesul de insolvență. În acest caz sunt doar aplicate anumite măsuri de observație pentru păstrarea bunurilor debitorului);*
- desemnarea administratorului provizoriu;
- data convocării în ședința de validare (poate fi convocată nu mai tîrziu de 7 zile de la expirarea termenului de 37 zile de la intentarea procedurii de restructurare accelerate);
- data convocării adunării de votare a planului de restructurare (poate fi convocată nu mai tîrziu de 7 zile de la expirarea termenului pentru convocarea adunării de validare).

22.2. Dacă după intentarea procedurii accelerate de restructurare, creditorii introduc cerere de intentare a procesului de insolvență împotriva aceluiași debitor, acestea se vor restitui fără a fi examinate (art.119 alin.(3) din lege).

Pînă la adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul e obligat să prezinte instanței un raport despre posibilitatea reală de a menține întreprinderea și de aplicare a procedurii accelerate de restructurare sau despre imposibilitate.

Termenul limită de înregistrare a cererii de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului este de 30 zile calendaristice de la data publicării avizului. Creanțele înaintate vor fi supuse verificării de către administrator, înregistrate într-un tabel și validate de instanța de insolvabilitate conform procedurii stabilite la Capitolul V Secțiunea 1 , cu excepțiile stabilite la Capitolul VI Secțiunea a 5-a din lege.

Creditorii au dreptul să introducă contestații cu privire la creanțe în formă scrisă cu cel puțin 2 zile înainte de adunarea de votare a planului procedurii accelerate de restructurare. Instanța de insolvabilitate urmează să soluționeze toate contestațiile la adunarea de validare a creanțelor.

Instanța de insolvabilitate se va pronunța printr-o încheiere irevocabilă motivată asupra mărimii creanțelor admise provizoriu cu care creditorii vor avea dreptul să voteze planul procedurii accelerate.

22.3. În baza tabelului de creanțe aprobat de instanța de insolvabilitate conform art.221, administratorul provizoriu va întocmi lista creditorilor cu drept de vot. Adunarea creditorilor va vota planul procedurii accelerate de restructurare pe clase de creditorii în modul prevăzut la art.200-203 din lege.

După acceptarea de către adunarea creditorilor a planului, instanța de insolvabilitate urmează, într-un termen nu mai mare de 5 zile, să se pronunțe pentru:

- confirmarea planului, încetarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului și trecerea la procedura de realizare a planului confirmat; *sau*
- neconfirmarea planului și intentarea față de debitor a procedurii falimentului (dacă se constată existența unui temei de insolvabilitate).

Confirmarea planului se face printr-o hotărîre definitivă, dispozitivul căreia se publică în conformitate cu art.7, se execută imediat și poate fi contestată cu recurs de către creditorii în termen de 5 zile de la publicare.

La data confirmării planului procedurii accelerate de restructurare, se sting toate creanțele născute înainte de confirmarea planului și neincluse în el.

Dacă debitorul încalcă condițiile planului sau programul de stingere a creanțelor, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvabilitate o cerere introductivă, care va avea efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvabilității.

22.4. Asociații debitorului sau terții sunt în drept la orice etapă a procedurii de insolvabilitate, faliment sau restructurare să satisfacă creanțele creditorilor sau să remită debitorului mijloace bănești pentru stingerea creanțelor validate.

În acest sens, ei pot înainta instanței de judecată o ofertă de executare, care va corespunde cerințelor art.146 alin.(2) din Legea insolvabilității.

În privința ofertei de executare, instanța va pronunța o încheiere de acceptare a ofertei sau de respingere (dacă ofertantul renunță la intenții).

Încheierea prin care s-a acceptat oferta de executare va cuprinde:

- numele, prenumele/denumirea, adresa/sediul, alte date de identificare ale persoanei acceptate de instanță, care a făcut oferta;
- denumirea debitorului insolubil;
- mărimea creanțelor creditorilor incluși în tabelul definitiv al creanțelor validate și mărimea creanțelor masei debitoare;
- termenul de stingere a creanțelor validate și a creanțelor masei debitoare;
- modalitatea de stingere a creanțelor;
- altă informație importantă pentru virarea mijloacelor bănești.

În temeiul acestei încheieri, administratorul/lichidatorul va deschide într-o instituție financiară conturi speciale pentru consemnarea sumelor bănești din partea ofertantului acceptat

de instanța de insolvență. În termen de 10 zile din data consemnării, aceste sume vor fi distribuite creditorilor.

Prin satisfacerea creanțelor validate, ofertantul nu ia locul creditorilor validați, dar mijloacele bănești consemnate de către ofertant au statut de împrumut fără dobândă acordat debitorului pe un termen de un an, care începe să curgă din data încetării procesului (de insolvență, de faliment sau restructurare).

După expirarea termenului de 10 zile, administratorul/lichidatorul sau ofertantul va adresa instanței o cerere pentru constatarea creanțelor stinse, cu anexarea documentelor de plată ce confirmă consemnarea bancară a mijloacelor bănești, stingerea creanțelor prin distribuirea sumelor, documentelor ce confirmă transferul soldului mijloacelor bănești în depozitul notarului sau în contul “Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

Dacă cererea va corespunde modului de stingere și mărimii creanțelor stinse prevăzute în încheierea de acceptare a ofertei de executare, instanța va adopta o încheiere de admitere a cererii, în caz contrar se va pronunța o încheiere de refuz în constatarea creanțelor stinse.

Odată cu stingerea deplină a creanțelor validate și a creanțelor masei debitoare, instanța de insolvență va dispune încetarea procedurii de insolvență, procedurii falimentului sau a procedurii de restructurare.

23. Distribuirea masei debitoare

23.1. Articolele 150-161 din Legea insolvenței consemnează ultima etapă din cadrul procedurii de insolvență sub formă de faliment – distribuirea masei debitoare. Realmente, aceasta reprezintă executarea creanțelor creditorilor ca rezultat al finalizării valorificării masei debitoare.

La fiecare 3 luni de la data ședinței de validare, administratorul/lichidatorul urmează să prezinte spre aprobare comitetului creditorilor un raport privind rezultatele valorificării masei debitoare și planul de distribuție a creanțelor.

Distribuția masei debitoare efectuată pe parcursul derulării procedurii poartă denumire de intermediară, iar cea la încetarea procedurii – distribuție finală. La întocmirea planului de distribuție intermediară, administratorul urmează să rezerve sume pentru:

- creanțele contestate sau admise provizoriu;
- creanțele care nu au fost acoperite în întregime din valorificarea bunurilor grevate cu garanții;
- creanțele condiționate sau creanțele viitoare a masei debitoare.

După ce planul de distribuție este aprobat de comitetul creditorilor, acesta se depune în instanța de insolvență.

Pe parcursul distribuției intermediare, creditorii pot depune în instanța de insolvență contestații împotriva planului de distribuție într-un termen de 7 zile din data notificării.

În cel mult 15 zile de la depunerea contestației, instanța va desfășura o ședință cu participarea administratorului, debitorului și a creditorului care a depus contestația. Dacă s-au depus mai multe contestații, acestea se vor examina concomitent.

Pe marginea contestațiilor, instanța va pronunța o *încheiere de respingere* a contestației (poate fi contestată cu recurs de creditorul care a depus contestația) sau o *încheiere de rectificare a planului de distribuție* (poate fi contestată de administrator/lichidator și creditorii).

Ultima convocare a tuturor creditorilor are loc pentru ședința de distribuție finală la care urmează a fi aprobat ultimul raport al administratorului și planul de distribuție finală.

După valorificarea integrală a masei debitoare, administratorul/lichidatorul prezintă în instanța de judecată un raport final cu planul distribuției finale, expediind, totodată, copii creditorilor și debitorului. În cel mult 30 de zile de la prezentarea raportului, instanța de insolvență va convoca adunarea finală a creditorilor.

Asupra raportului final, creditorii pot formula obiecții cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării.

În cadrul ședinței finale de distribuție, odată cu examinarea raportului final și a planului de distribuție, instanța va soluționa și contestațiile depuse, pronunțând o încheiere de aprobare a raportului final. După aprobarea raportului final, administratorul va efectua distribuția finală a tuturor fondurilor din masa debitoare.

23.2. În cazul în care la distribuția finală se constată că bunurile care alcătuiesc masa debitoare nu sunt suficiente pentru plata creanțelor înregistrate în tabelul definitiv consolidat, instanța va autoriza, în mărimea creanțelor neacoperite, executarea silită din bunurile membrilor organelor de conducere ale debitorului declarate culpabile de neîndeplinirea obligațiilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art.14 și 248 sau din patrimoniul asociațiilor cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate. În acest caz, instanța va pronunța o încheiere definitivă executorie (art.159 alin.(4) din lege).

Dacă după încetarea procesului de insolvabilitate anumite sume plătite din masa debitoare au fost restituite ori au fost descoperite bunuri care aparțin masei debitoare, instanța de insolvabilitate poate, la cererea administratorului/lichidatorului, a unui creditor validat sau din oficiu, să emită o încheiere de distribuție ulterioară. Despre această încheiere instanța trebuie să notifice administratorul/lichidatorul, debitorul și creditorul, dacă ultimul a depus cererea. Are drept de recurs doar debitorul.

Încheierea prin care s-a respins cererea de distribuție ulterioară poate fi contestată cu recurs de către solicitant.

24. Tranzacția

24.1. Participanții procesului de insolvabilitate sunt în drept să încheie la orice stadiu de examinare a procesului o tranzacție în formă scrisă cu respectarea cerințelor legale de conținut, precum și a prevederilor art.162, 163 din lege.

Nu mai devreme de 5 zile și nu mai târziu de 10 zile de la data încheierii tranzacției, debitorul, administratorul insolvabilității sunt obligați să prezinte instanței de insolvabilitate cererea de confirmare a tranzacției. La această cerere urmează a fi anexate:

- tranzacția;
- procesul-verbal al adunării creditorilor care a hotărât încheierea tranzacției;
- lista creditorilor cunoscuți care nu și-au înaintat creanțele împotriva debitorului, adresele și sumele datorate lor;
- dovezile de plată a creanțelor creditorilor masei și a creanțelor creditorilor de primul și al doilea rang;
- hotărîrea organului de conducere al debitorului privind încheierea tranzacției, în cazul în care necesitatea unei astfel de hotărîri este prevăzută de lege;
- contestațiile sau obiecțiile creditorilor care au votat împotriva tranzacției sau care nu au participat la vot, în cazul în care aceste obiecții au fost prezentate în scris;
- alte documente.

Participanții la proces vor fi informați de către instanța de insolvabilitate despre data la care se va judeca cererea de confirmare a tranzacției, însă neprezentarea acestora (dacă au fost citați legal) nu împiedică examinarea cererii.

Tranzacția se confirmă de către instanța de insolvabilitate printr-o încheiere definitivă, în care se dispune încetarea procesului.

Odată cu confirmarea tranzacției, împuternicirile administratorului încetează. Persoana care a îndeplinit atribuțiile de administrator va îndeplini obligațiile organului executiv al debitorului pînă la data alegerii noii conduceri a debitorului. Din momentul alegerii organului executiv al debitorului, acesta devine succesorul de drept al dosarelor pendente intentate de administrator.

Din data confirmării tranzacției, debitorul trece la executarea creanțelor.

Dacă debitorul sau terții nu execută tranzacția, creditorul este în drept să inițieze față de debitor un nou proces de insolvabilitate, în cadrul căruia să înainteze creanțele în mărimea confirmată prin tranzacție.

24.2. Instanța de insolvență poate refuza confirmarea tranzacției din următoarele motive:

- încălcarea procedurii, stabilite de lege pentru încheierea tranzacției (art.162, 163, 167 alin.(5) din lege);
- nerespectarea formei tranzacției (art.164 din lege);
- încălcarea drepturilor terților;
- existența unor contradicții între condițiile tranzacției și prevederile prezentei legi sau alte acte normative;
- existența motivelor de nulitate absolută prevăzute de legislația civilă.

Dacă instanța refuză confirmarea tranzacției, ea va pronunța în acest sens o încheiere susceptibilă de recurs, tranzacția considerându-se neîncheiată. Acest fapt nu împiedică părțile să încheie o nouă tranzacție.

24.3. Dacă se casează încheierea de confirmare a tranzacției, instanța de insolvență va dispune redeschiderea procesului de insolvență la etapa la care a încetat și va continua de la ultima operațiune efectuată de participanții la proces până la data emiterii încheierii de confirmare a tranzacției. Din data redeschiderii procesului, administratorul/lichidatorul reintră în atribuții.

Procesul nu se va redeschide dacă debitorului îi sunt inițiate proceduri aplicate într-un nou caz de insolvență.

Casarea încheierii de confirmare a tranzacției nu servește temei pentru debitor de a cere restituirea sumelor achitate creditorilor, creanțele achitate în condițiile tranzacției care nu contravin legii se consideră stinse.

Avizul despre redeschiderea procedurii urmează a fi publicat în Monitorul Oficial.

Creditorii chirografari sau unul din ei (care dețin 1/4 din creanțele chirografare validate) pot adresa instanței de insolvență o cerere de revocare a tranzacției în cazul în care există o neexecutare sau o încălcare esențială din partea debitorului a condițiilor tranzacției ce lezează drepturile și interesele legitime ale creditorilor.

Cererea de revocare se semnează de creditorul ale cărui creanțe nu au fost stinse de debitor sau în privința căruia debitorul a încălcat în mod substanțial tranzacția.

Instanța în a cărei procedură se află cazul de insolvență judecă și litigiile cu privire la revocarea tranzacției. Printr-o încheiere, instanța va numi data ședinței de judecată, în cel mult 15 zile, invitând toți participanții la proces incluși în tranzacție.

După judecarea cererii, instanța va pronunța o încheiere de admitere sau respingere a cererii de revocare, susceptibilă de recurs.

Admiterea cererii de revocare presupune redeschiderea procedurii și survenirea consecințelor similare casării încheierii de confirmare a tranzacției.

25. Răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere și a altor persoane ale debitorului

25.1. Conform art.68 alin.(2) Cod civil, fondatorul (membrul) persoanei juridice nu răspunde pentru obligațiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligațiile fondatorului (membrului), cu excepțiile stabilite de lege sau de actul de constituire.

Potrivit art.45 alin.(2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007, în afară de obligațiile enumerate în alin.(1) al acestui articol, asociatul are și alte obligații stabilite de lege și de actul de constituire.

Este de observat că aceste texte de lege impun drept condiții de răspundere a asociatului (fondatorului) **cazurile stabilite de lege sau de actul de constituire.**

25.2. La judecarea cauzelor ce țin de intentarea procesului de insolvență, legea care stabilește obligațiile asociatului (fondatorului) este Legea insolvenței care, conform art.1 alin.(2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător,

societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art.15 alin.(1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

25.3. Articolul 248 alin.(1) și alin.(4) din legea menționată prevede că, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, **precum și de orice altă persoană**, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

25.4. În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvența debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate, dacă în organele colegiale de conducere ale debitorului s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvența sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvența și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

Așadar, din analiza prevederilor art.15 și 248 din Legea insolvenței reiese că, în dependență de motivele apariției stării de insolvență a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară față de creditori sau la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de asociat (fondator).

Cît privește prevederile art.9 alin.(3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată care stabilesc că asociații nu răspund pentru obligațiile societății, se menționează că raportînd prevederile date la prevederile art.68 alin.(2) Cod civil, art.45 alin.(2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată se deduce că, condițiile de răspundere subsidiară a asociatului (fondatorului) în cadrul procesului de insolvență reglementate prin Legea insolvenței se încadrează în rigorile **“cazurile stabilite de lege sau de actul de constituire”**, adică prevederile ambelor legi se completează una pe alta și nicidecum nu se contrazic.

25.5. Conform art.247 alin.(1) din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii

consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Referitor la norma citată se reține că aceasta după caracterul conduitei prescrise este o normă dispozitivă permisivă și nu imperativă, care nici nu interzice săvârșirea unui act și nici nu impune o acțiune, ci stabilește doar o anumită conduită subiectelor de drept vizate.

Cu alte cuvinte, este o normă de complinire a conținutului art.248 din legea enunțată în ceea ce privește noțiunea “membrii organelor lui de conducere” și nu se referă la răspunderea subsidiară a asociatului (fondatorului) în cadrul procesului de insolvență, aceasta fiind prevăzută expres de art.15 și art.248 prin sintagma “**precum și de orice altă persoană**” din legea dată .

26. Executarea hotărârilor procesului de insolvență

26.1. Legea insolvenței nu conține prevederi exprese potrivit cărora pentru executarea hotărârilor și încheierilor instanței de insolvență, ultima urmează să emită titlul executoriu.

În general, îndeplinirea (executarea) hotărârilor instanței de insolvență reprezintă una din atribuțiile principale ale administratorului insolvenței (art.66 alin.(1) lit.n), o) LI). Coroborând prevederile art.5 alin.(8) cu art.35 alin.(3) LI, se conchide că acestea se vor executa de către administrator fără emiterea unui titlu executoriu.

Totodată, legea indică expres 2 situații în care executarea hotărârilor pronunțate de instanța de insolvență o efectuează executorul judecătoresc:

- art.126 alin.(12) (hotărârea de validare și poprire de la terți în cazul în care bunul sa aflat la terți, dar la moment lipsește, cu încasarea contravalorii lui);

- art.249 alin.(3) (hotărârea de încasare parțială a datoriilor debitorului de la organele lui de conducere).

26.2. Întrucât alin.(3) al art.249 din Legea insolvenței relevă că executarea se efectuează conform Codului de executare, iar art.11 lit.b) – m) din Codul de executare nu prevede ca document executoriu hotărârea instanței de insolvență, rezultă că instanța de insolvență trebuie să emită în aceste cazuri titluri executorii, care vor fi prezentate la executare de către administrator, cu avansarea taxelor prevăzute de lege, ultimele fiind raportate la obligații ale masei debitoare, și anume la obligații ce rezultă din acțiunile de valorificare a masei debitoare.

Astfel, în cazul pronunțării hotărârilor în temeiul art.126 alin.(12) și 249 alin.(3) din Legea insolvenței, instanța de insolvență urmează să elibereze titlul executoriu.

27. Încetarea procesului de insolvență

27.1. Finisarea procesului de insolvență urmează a fi relevată prin hotărârea de încetare a procesului de insolvență, care se publică în modul stabilit de Legea insolvenței.

Dacă a fost intentată procedura de insolvență sub formă de faliment, aceasta va înceta ca urmare a distribuției finale a masei debitoare. În două săptămâni de la data publicării dispozitivului hotărârii, administratorul va prezenta hotărârea registrului de stat pentru radierea debitorului. Anume din momentul radierii debitorul se consideră lichidat.

În cazul intentării procedurii de insolvență sub formă de faliment simplificat, aceasta va înceta prin hotărâre de încetare odată cu distribuirea creanțelor sau aprobarea bilanțului de lichidare (art.135 din lege).

Dacă a fost intentată procedura de insolvență sub formă de procedură de restructurare, aceasta va înceta prin hotărârea de încetare a procedurii de restructurare și aplicarea planului față de debitor (art.206 din lege).

Procedura de insolvență sub formă de restructurare accelerată va înceta în urma adoptării hotărârii de confirmare a planului și încetării procedurii de restructurare accelerată (art.224 din lege).

Dacă a fost formulată o cerere introductivă, intentată procedura de insolvență, dar nu a fost înaintată nici o creanță sau toate creanțele au decăzut în rezultatul contestării, instanța va

pronunța o hotărîre de încetare a procesului și de revocare a hotărîrii de deschidere a procedurii de insolvență (art.177 din lege).

27.2. Procedura de insolvență poate fi încetată și la cererea debitorului în următoarele cazuri:

- în situația în care debitorul obține acordul tuturor creditorilor (art.178 alin.(1) din lege);
- dacă creditorul garantează că după încetarea procesului nu va fi în stare de insolvență (art.178 alin.(2) din lege). Această cerere va fi admisă numai dacă se probează lipsa temeiului de insolvență.

În ultimele cazuri procesul va înceta fără radierea debitorului din registrul comercial, acesta avînd posibilitatea de a-și continua activitatea.

Instanța de insolvență va adopta hotărîrea de încetare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii de încetare după ce va audia solicitantul, administratorul și comitetul creditorilor (dacă există).

Hotărîrea de încetare a procesului de insolvență este susceptibilă de recurs.

Procedura de insolvență poate înceta și prin confirmarea de către instanța de insolvență a tranzacției încheiate de părți (art.168 din lege) sau în cazul retragerii cererii introductive (art.30 alin.(5) din lege). Se atenționează instanțele că în aceste cazuri procesul se va încheia printr-o încheiere. Legea insolvenței nu prevede dreptul de atac al acestor încheieri.

27.3. Urmează să se țină cont de faptul că odată cu încetarea procesului de insolvență debitorul este degrevat de orice obligații față de creditorii.

Astfel, potrivit art.135 alin.(6) din Lege, prin încetarea procesului, cu inițierea procedurii simplificată a falimentului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului cînd este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege.

Conform art.181 alin.(2), prin încetarea procedurii falimentului, debitorul va fi degrevat de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit culpabil conform art.14, 15 și 248. În astfel de situații, el va fi degrevat de obligații numai în măsura în care ele au fost plătite în cadrul procesului de insolvență.

În temeiul art.229 alin.(1), după terminarea achitării cu creditorii în condițiile art.43, debitorul este degrevat de executarea ulterioară a creanțelor creditorilor, cu excepția celor prevăzute la alin.(2) al prezentului articol.

Prevederea de la art.176 alin.(1) din Lege, potrivit căreia după încetarea procesului de insolvență, creditorii validați pot înainta fără restricții creanțele lor față de debitor, se referă la cazurile în care procesul de insolvență încetează ca rezultat al restructurării, iar debitorul nu este lichidat și radiat, dar își continue activitatea.

27.4. Dacă s-a constatat culpa sau neglijența debitorului (printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă) la survenirea insolvenței proprii, persoana vinovată poate fi descalificată de instanța de insolvență prin hotărîrea de încetare a procesului. Descalificarea se manifestă prin privarea dreptului:

- de a fi aleasă sau desemnată într-o funcție publică sau de a continua să dețină o astfel de funcție;
- de a activa în proces de insolvență în calitate de administrator;
- de a fi membru al unui organ de conducere ori de control într-o societate comercială sau asociație de economii și împrumut.

De rînd cu debitorul, descalificarea poate fi aplicată și fostului director, membru al comitetului de conducere al unei societăți, dacă insolvența a survenit în perioada exercitării acestei funcții sau într-o perioadă de 6 luni după încetarea exercitării acestei funcții.

Descalificarea poate fi aplicată pe un termen de la un an pînă la 5 ani și încetează la data expirării termenului stabilit de instanță.

28. Particularități ale insolvenței pentru unii subiecți

28.1. La intentarea procesului de insolvabilitate a unei întreprinderi agricole, instanța de insolvabilitate va ține cont de caracterul sezonier al producției agricole, precum și de posibilitatea satisfacerii creditorilor din contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă pînă la și după încheierea perioadei de lucrări agricole.

Gospodăriei țărănești (de fermier) insolvable i se va iniția procedura simplificată a falimentului (art.233 din lege), cererea introductivă fiind înaintată de conducătorul întreprinderii doar cu acordul scris al tuturor membrilor ei.

Într-un termen de 30 de zile din data înregistrării cererii introductive, instanța de insolvabilitate va emite o hotărîre de declarare a gospodăriei țărănești ca fiind insolubilă și va intenta procedura simplificată a falimentului.

Prin hotărîrea de inițiere a procedurii simplificate a falimentului, instanța va dispune:

- ridicarea dreptului de administrare a debitorului;
- desemnarea lichidatorului, cu stabilirea atribuțiilor;
- notificarea intentării procedurii de insolvabilitate și intrării debitorului în procedura falimentului.

Se va reține că gospodăriei țărănești (de fermier) nu i se aplică procedura de observație.

Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate de faliment poate fi contestată cu recurs (art.134 alin.(6) din lege) și urmează a fi publicată în termen de 10 zile.

Masei debitoare, în cazul intentării procedurii simplificate a falimentului, i se atribuie bunurile aflate în proprietate comună a membrilor gospodăriei, inclusiv plantațiile, instalațiile de irigare, animalele productive și de lucru, păsările, tehnica și utilajele, mijloacele de transport, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodărie din mijloacele comune ale membrilor ei, iar bunurile membrilor gospodăriei țărănești (de fermier), precum și bunurile din proprietate pentru care există probe că au fost procurate din venituri ce nu sînt proprietate comună a membrilor gospodăriei nu se includ sau, respectiv, se exclud din masa debitoare.

După intentarea procedurii simplificate de faliment, lichidatorul va expedia în mod obligatoriu hotărîrea instanței potrivit art.35 alin.(2) din Legea insolvabilității în adresa primăriei unde a fost înregistrată gospodăria țărănească și care ține Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) (art.14 din Legea nr.1353/03.11.2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)).

28.2. Cererea introductivă cu privire la insolvabilitatea unei societăți de asigurări poate fi depusă de către debitor, creditorii chirografari și de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii. Participarea la proces a organului de stat menționat este obligatorie.

În cazul intentării procesului de insolvabilitate societății de asigurări, acțiunea contractelor de asigurare, încheiate de societatea insolubilă, ale căror cazuri de asigurare nu au survenit pînă la data intentării procesului de insolvabilitate încetează cu excepția cazului de înstrăinare a complexului patrimonial unic al societății unei alte societăți de asigurare, care și-a asumat contractele de asigurare încheiate de compania insolubilă.

Prima de asigurare achitată în contractul de asigurare generală a cărui acțiune a încetat în temeiul alin.(1) se restituie asiguratului pentru lunile complete de pînă la expirarea contractului, reținînd suma cheltuielilor de gestiune efective, dar nu mai mult de 20% din prima de asigurare calculată spre restituire.

Dacă a fost încheiat un contract de asigurare pe viață, acțiunea căruia a încetat în temeiul art.238 alin.(1) din lege, asiguratului i se va restitui rezerva acumulată (suma de răscumpărare).

Beneficiarii din contractele de asigurare ale căror cazuri asigurate au survenit pînă la data intentării procesului de insolvabilitate pot pretinde achitarea despăgubirii sau indemnizației de asigurare.

Creanțele creditorilor chirografari vor fi satisfăcute în ordinea prevăzută la art.240 din lege.

28.3. La examinarea insolvabilității participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare, instanțele vor reține că participanți profesioniști la piața valorilor mobiliare sunt persoane juridice constituite în formă juridică de societate pe acțiuni, care desfășoară următoarele activități pe piața valorilor mobiliare:

- de brokeraj (activitate de vânzare-cumpărare a valorilor mobiliare, desfășurată de participantul profesionist la piața valorilor mobiliare, în calitate de mandatar sau de comisionar ce activează în baza contractului de mandat sau de comision, precum și în baza procurii pentru efectuarea tranzacțiilor menționate, în cazul în care contractul nu stipulează împuternicirile mandatului sau ale comisionarului);

- de dealer (activitate de cumpărare a valorilor mobiliare, desfășurată de participantul profesionist la piața valorilor mobiliare, în numele și din cont propriu, pentru vânzarea lor ulterioară în scopul obținerii de profit);

- de administrare fiduciară a investițiilor (activitate de administrare fiduciară conform contractului a valorilor mobiliare, a mijloacelor bănești destinate investirii în valori mobiliare, a valorilor mobiliare și a mijloacelor bănești obținute ca rezultat al administrării fiduciare a valorilor mobiliare);

- de ținere a registrului (activitate de colectare, înregistrare, prelucrare și păstrare a datelor în vederea constituirii și funcționării sistemului de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative, precum și furnizarea datelor);

- de depozitare (activitate de prestare a serviciilor de păstrare a valorilor mobiliare și/sau de evidență a drepturilor deponenților asupra valorilor mobiliare);

- activitate bursieră pe piața valorilor mobiliare (activitate organizată a pieței valorilor mobiliare, orientată spre crearea infrastructurii și prestarea serviciilor care asigură efectuarea tranzacțiilor civile cu valori mobiliare între participanții la piața valorilor mobiliare);

- de depozitar central (servicii de evidență a drepturilor deponenților asupra valorilor mobiliare, de clearing și decontare a tranzacțiilor efectuate pe piața bursieră);

- de estimare a valorilor mobiliare și a activelor ce se referă la ele (activitate de apreciere a valorii valorilor mobiliare efectuată în baza contractului încheiat între estimator și client);

- de consulting investițional (recomandare personală dată unui client în legătură cu una sau mai multe tranzacții cu valori mobiliare);

- de fond de investiții (activitate de atragere a mijloacelor prin plasarea acțiunilor proprii, precum și activitatea de investire și reinvestire a mijloacelor atrase în valori mobiliare ale altor emitenți).

Ca activități conexe, participantul profesionist poate desfășura activitate de ***underwriting*** (acordarea asistenței emitentului de valori mobiliare la elaborarea și perfectarea prospectului ofertei publice și a altor documente pentru înregistrarea ofertei), de ***clearing și decontare*** (efectuarea operațiunilor de colectare, verificare și corectare a informației privind tranzacțiile de vânzare-cumpărare a valorilor mobiliare, perfectarea documentelor pentru efectuarea tranzacțiilor, efectuarea decontărilor prin transferarea mijloacelor bănești și livrarea valorilor mobiliare), de ***consulting*** (prestare de către participantul profesionist la piața valorilor mobiliare a serviciilor auxiliare de consultanță a clienților în domeniul activității licențiate).

La examinarea cauzelor privind insolvabilitatea participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare este obligatorie participarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (autoritatea de stat cu funcții de reglementare a pieței valorilor mobiliare).

Valorile mobiliare și alte bunuri ale clienților aflate la debitorul insolubil (participant profesionist la piața valorilor mobiliare) nu se atribuie la masa debitoare și după intentarea procesului de insolabilitate, și urmează a fi restituite proprietarilor de drept, dacă legea nu prevede altfel.

28.4. De rînd cu participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la participanții profesioniști ai pieței financiare nebankare se atribuie și asociațiile de economii și împrumut.

Astfel, cererea introductivă privind insolvabilitatea unei asociații de economii și împrumut poate fi depusă de aceleași persoane ca și în cazul insolabilității participantului profesionist la piața valorilor mobiliare: debitor, creditorii chirografari și Comisia Națională a Pieței Financiare, participarea ultimei la examinarea cauzei fiind obligatorie.

Se va reține că creanțele din depunerile de economii ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut, prin derogare de la art.43 din lege, se vor atribui rangului al doilea al creanțelor chirografare.

Totodată, se va întrerupe calcularea dobânzilor la obligațiile asociației aflate în proces de insolvabilitate.

28.5. Instanțele de insolvabilitate țin registrul cauzelor de insolvabilitate, în care fac mențiuni despre fiecare cauză de insolvabilitate examinată sau în curs de examinare, ținându-se cont de prevederile art.250 alin.(1) din lege.

La solicitarea persoanei interesate, instanța de insolvabilitate va elibera extrase din registrul menționat în modul stabilit de lege.

29. Taxa de stat

29.1. Se va ține cont de faptul că taxa de stat în pricinile de insolvabilitate se achită :

a) la înaintarea acțiunii – de către creditor sau debitor în mărime de 2000% din **unitatea convențională care este egală cu 20 de lei;**

b) la pronunțarea hotărârii – din contul debitorului în mărime procentuală din valoarea creanței încasată în contul fiecărui creditor, conform prevederilor art.3 pct.1) lit.b) din Legea taxei de stat.

Se scutesc de plata taxei de stat la înaintarea cererii introductive de insolvabilitate autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, precum și autoritățile administrației publice locale (art.4 alin.(1) p.13) din Legea taxei de stat).

29.2. Coroborând prevederile art.6 din Legea taxei de stat cu art.86 alin.(2) CPC, se va reține că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, **atât la introducerea** în instanța de judecată a **acțiunilor** de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, **precum și la atacarea hotărârilor** judecătorești, adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării hotărârii.

Dat fiind faptul că, potrivit art.26 alin.(3) din Codul civil, asupra activității de întreprinzător desfășurate fără constituirea de persoană juridică se aplică regulile care reglementează activitatea persoanelor juridice, dacă din lege nu rezultă altfel, normele citate supra ce vizează amânarea achitării taxei de stat se vor aplica și persoanelor fizice ce practică activitate de întreprinzător.

30. Dispoziții finale

30.1. Se abrogă [Hotărîrea explicativă a Plenului CSJ nr.34 din 22.11.2004 Cu privire la aplicarea Legii insolvabilității de către instanțele judecătorești economice.](#)

30.2. Curțile de apel, ca instanțe de insolvabilitate, vor avea în vedere prevederea strictă a Legii despre ținerea registrului cauzelor de insolvabilitate, în care se fac mențiuni despre fiecare cauză de insolvabilitate examinată sau în curs de examinare. În registru se menționează în mod special numele și prenumele/denumirea persoanei care a înaintat cererea introductivă, data înaintării ei, data și temeiul intentării procesului de insolvabilitate sau al respingerii cererii introductive, numele, prenumele și sediul administratorului, procedura aplicată debitorului și rezultatul ei, data încetării procesului de insolvabilitate, cauzele încetării procesului de insolvabilitate, datele privind descalificarea debitorului.

Potrivit Legii, orice persoană interesată are acces liber la datele din registrul cauzelor de insolvabilitate și că instanța de insolvabilitate eliberează persoanelor interesate extrase din registrul cauzelor de insolvabilitate în modul stabilit de lege, prin aceasta fiind asigurat în modul corespunzător accesul liber a oricărei persoane la informație.

**PREȘEDINTELE CURȚII
SUPREME DE JUSTIȚIE**

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 24 martie 2014. Nr.2.

